

CVETIE

iz urlova
sv. Franciska

1226 ~
1926

TEBI • O • SERAF • LUBEZNI

P. Blaz.

Vsebina 7.—8. zvezka.

	Stran		Stran
Papeška izjava o sedemstoletnici Frančiškove smrti	97	Lubezen tretjerednikov do bližnjega Sv. Frančišek Asiški, zaščitnik sv. Marije Alakok	114
Pismo p. generala za sedemstoletnico	99	Spomini iz misijonskega življenja	116
Asketična šola ali vadnica popolnosti	100	Priporočilo v molitev	117
Mali oficij blažene Device Marije	107	Zahvala za uslišano molitev	128
Lubezen do Boga	108		

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Na znanje! Za slavnostno (oktobersko) številko „Cvetja“ imamo do sedaj dva tisoč naročnikov, nekaj manj. Na vsaki način premalo — bojimo se precejšnjega primanjkljaja, ki bo znašal več tisoč Din, — pa tiskati jo moramo, ker bi nas bilo sram, če se ob slavnostih celega katoliškega sveta ne bi mi, sinovi in hčere velikega očaka, posebej spomnili serafina ljubezni in očeta ustanovitelja treh frančiškanskih redov pri obhajanju sedme stoletnice njegove smrti. Urednik živo in britko čuti, kako težko je izdajati v naših časih list verske vsebine. Za vse drugo imajo ljudje denar — le za nabožne iste ga ni. Pa kaj bi tožili?

I Jubilejni zvezek Cvetja bomo izdali, naj stane, kar hoče. Tisti, ki se ga naročili in plačali, ga boste dobili v oktobru: kateri ga še niste naročili, pa ga hočete imeti, ga naročite in pošljite 10 Din. vsaj do 15. julija. Kdor ga bo plačal po 16. juliju, naj pošlje najmanj 15 Din; ceneje ga po 16. juliju ne moremo dati. Vseboval bo ta zvezek lepe, velike in manjše slike iz Frančiška najljubših krajev po njem posvečenih in Frančiškove slike starejše in novejše dobe naših slikarjev iz raznih krajev Slovenije, poleg teh pa tudi primerne spise. Ne iščemo prav nobenega dobička; skušali bomo počastiti ljubega očeta; čast očetova je pa tudi čast njegovih otrok.

Tretjerednikom priporočamo sledeče knjige in spise, katere dobite pri upravništvu Cvetja:

Življenja pot, nov molitvenik za tretjerednike, ki obsega vse novejše, sedaj veljavne določbe glede tretjega reda, seznamek dni odpustkov in za te dni primerna kratka premišljevanja in nauk o odpustkih, mali oficij M. B. ki je molitev tretjerednikov, razne molitve (dvojna jutranja in večerna, dvojne maše in obhajilne, spovedne, več molitev za pokojne v dneh odpustkov) razne pobožnosti (presv. Imena, Srca Jez., več devetdnevnic, trinajst točkov na čast sv. Ant., šestnedeljska na čast sv. Lud.), obrednik III. reda. Molitvenik ima 495 strani in stane v erdeči obrezi 25, v zlati obrezi 30 Din.

Sprejemnice za tretji red po 2 Din.

Red za ljudi v svetu stane nevezan 5 Din.

Pesmi za skupščine tretjega reda t. j. tri pesmi za shode, ena za sprejem, ena za obljube. Zložil je pesmi p. Krizostom, vglasbil jih je znan in priznan skladatelj p. Hugolin Sattner. Stanejo 5 Din.

Papeška izjava o sedemstoletnici Frančiškove smrti.

Povedali smo že, da so sv. oče Pij XI. ob zaključenju svetega leta napovedali katoliškemu svetu frančiškansko sedemstoletnico. Povdarili so, naj se postni pridigarji nanjo posebno ozirajo in naj podučijo ljudi o duhu Asižana. Posebej so pa izrazili svoje misli in želje o važnosti in pomenu te sedemstoletnice v posebnem pismu, ki so je naslovili na predsednika osrednjega odbora katoliške stranke in je poslali po kardinalu Gaspariju. Ta stranka, ki je izvolila za svojega zaščitnika sv. Frančiška Asiškega, je izbrala pred par leti poseben odbor za praznovanje frančiškanske sedemstoletnice. Nanje so sv. oče po svojem g. kardinalu naslovili pismo, katero je tu natisnjeno. Glasi se v našem jeziku:

Iz Vatikana, 7. marca 1926.

Presvetli gospod! Če je bil sklep osrednjega odbora katoliške stranke moder in zelo primeren, naj se ustanovi poseben odbor, ki naj pospešuje v tesni edinosti in sè sodelovanjem višjih predstojnikov frančiškanske družine, obhajanje bližnje sedemstoletnice, je nad vse hvalevreden in željam sv. očeta popolnoma primeren namen, ki si ga je določil ta odbor, da bi namreč pri praznovanju sedemstoletnice zagotovili tisti verski značaj pobožnosti, ki more z nova vzbuditi duha pokore in sprave, posvečenja in miru, kar je pravi duh sv. Frančiška.

Ali v resnici je — kar je povdaril že Benedikt XV., mož svetega spomina, s svojem pismu „Sacra propediem“ dne 6. jan. 1921 — v resnici je velika nevarnost v nameri sami, ki je v tem zadnjem času zelo razširjena in so vanjo že vse tudi neverne zapeljali, da gledajo v svetem asiškem ubožcu očarujočo moč, kateri se ni mogoče ustavljati in ki žari iz osebe asketa, iz njegove preproste, pa vendar vzvišene pesmi o stvareh (t. j. sončna pesem), kaker da gre za izredno osebnost, ki bi jo morali ljudje le občudovati, ne pa posnemati in kaker da bi bila ta oseba njihova, prav posebej Italijanov, najčistejša slava, ne pa tudi vzor in zaščitnik, da bi se poboljšali.

Proti tej nevarnosti — kaker je sv. oče Pij XI. pred kratkim že namignil — se je treba ustaviti in delati, da bo sedanja sedemstoletnica, kaker je ona, ki jo je omenil Benedikt XV. v pismu o ustanovi tretjega frančiškanskega reda, nepeljevala duše vseh, da bodo v sv. Frančišku občudovali in posnemali njegovo visoko svetost življenja, čudovito delo in božjo milost; potrebno je, da se bližamo prihajajočim slavnostim vsi — posebno pa tisti, ki so na poseben način deležni tiste Vere, ki je delovanje v sv. Frančišku ponavljala evangeljske čudeže — k tem slavnostim je treba priti z dušo, ki je pripravljena in hrepeni okleniti se naukov in pota čednosti in popolnosti, zlasti pa posnemati zgled, posebno zgled ljubezni, zatajevanja, preziranja svetnih reči, da dvignemo duše in povzdignemo srca k slavi, ki traja večno.

In v tem pristnem duhu, ki je duh evangeljski, je dosledno mogoče rešiti tista težka socijalna vprašanja, ki še dandenes človeški družbi težke skrbi povzročajo. Zato naj katoliški lajiki s svojimi voditelji in organizacijami na primeren način in modro s frančiškansko družino edini v ciljih in složni v določbah po svojih močeh vse store za slovesno obhajanje sedemstoletnice, da se bo praznovala po označenih željah in bo nad vse koristna za duše. Potem se bo sv. Frančišek vrnil mej nas kaker Kristusov poslanec, posredovavec novih milosti, da bo na svetu z nova vzcvetelo bolj močno (intenzivno) krščansko življenje.

S to željo in s tem trdnim upanjem, da bodo k temu lepemu začetku odbora velikodušno sodelovali vsi verniki . . . podelijo sv. oče Vam in vsem ter vsakemu posameznemu članu odbora apostolski blagoslov . . .

Peter kard. Gaspari.

Na znanje. Sv. oče papež Pij XI. so izdali 30. aprila t. l. prelepo okrožnico o sv. Frančišku za sedmo stoletnico njegove smrti. V nji prav lepo in z veliko ljubeznijo popisujejo Frančiškovo sveto življenje, njegove čednosti uboštva, čistosti, pokorščine, njegovo globoko udanost do sv. Cerkve in papeža, njegovo ljubezen do Boga in do bližnjega, njegovo spokorno življenje in delo v korist in zveličanje ljudi itd. Prav očetovsko vabijo k sklepu škofo, naj Frančiškovo delo in sadove njegovega dela pospešijo s tem, da širijo Frančiškov tretji red. „Podučujte čredo — ali sami ali po sposobnih duhovnikih — koliko imajo ceniti tretji red, kako primeren je vanj vstop, kako lahko je izpolnjevati njegove presvete postave, kako veliko imajo v njem odpustkov in pravic, kako velike koristi izvirajo iz njega za posamezne in za skupnost. Tisti, ki se še niso vpisali, naj stopijo v to preslavno armado na Vaš nasvet še to leto; kateri se pa radi mladosti še ne morejo vpisati, naj se vpišejo za kandidate, da nosijo pas in se ko dečki in deklice navedijo na sveto življenje.“

Pismo je dolgo in je bomo pri prvi priliki v „Cv.“ natisniti dali v slovenskem prevodu.

Pismo p. generala za sedemstoletnico.

reč. p. general frančiškanskega reda Bernardin Klumper je izdal za sedemstoletnico smrti sv. Fr. posebno pismo na svoje podložne. Pismo je precej dolgo in spodbuja sobrate k notranjemu prenovljenju, natančnemu izpolnjevanju redovnih dolžnosti in k zvestemu posnemanju sv. o. Fr. Naj napišemo tu nekatere misli iz njega:

„Ko se bližajo dnevi, v katerih je pred sedmimi stoletji serafinski očak zapustil zemljo, vemo in vidimo, da se v vsih krajih krščanskega sveta, kamerkoli je prodrlo poznanje sv. Frančiška, pridno pripravljajo slovesnosti, da poživijo nanj spomin. To je nagib, da se naše srce napolnuje z velikim veseljem. Po pravici se tega radujejo sinovi in učenci, ko vidijo kakšno čast skazujejo Očetu in Učeniku tudi zunanji ljudje; čast ki je toliko več vredna, koliker večje so bile čednosti ubožstva, ponižnosti in preziranje sveta postavodavca Očeta. Gotovo je pravično, da mi, ki smo bili po božjem usmiljenju poklicani slediti Frančiškove stopinje in nadaljujemo vresničevati od Njega tako srečno začeto delo, z izredno slovesnostjo obhajamo dneve praznovanja v čast tako velikega Očeta, posebno da dajemo hvalo nebeškemu Očetu. Saj ni neznano vam, predragi bratje in sinovi, kako je On Frančiška ozaljšal s vsako vrsto čednosti, s kolikimi dobrotami ga je v obilnosti napolnil, s kolikimi izrednimi dobrotami ga je oblagodaril, da je postal popolna podoba Kristusa Križanega. Vtil mu je v srce nad vse gorečo ljubezen do Boga, iz katere vro kaker iz studenca vse druge čednosti, po katerih more človek dopasti Stvarniku in se mu popolnoma podvreči. Odtod silna Frančiškova ljubezen do božjega Zveličarja, katerega se je prizadeval posnemati v vsem koliker je mogel. In odtod tudi njegova velika ljubezen do bližnjega, s katero je objemal vse ljudi, posebno pa bolne in najbolj nadložne.“

Nato očrta preč. p. general sv. Frančiška v duhovnem življenju in spominja mej izrednimi milostmi tudi vtisnenje ran, ki so ga spremenile v živega Kristusa. Potem ga slika ko postavdavca, ki je začrtal način življenja svojih bratov v vodilu; to je „knjiga življenja, upanje zveličanja, jedro evangelija, ključ do nebes, pogodba večne zveze.“

Za tem se spominja sedanjega stanja reda manjših bratov in pravi, da redovno življenje napreduje, število bratov se množi, v večini provinc so ustanovljeni serafinski kolegiji, študij je uravnan, misijoni vspevajo i. t. d. Spodbujajoč k radosti nad bližajočim se obhajanjem sedme stoletnice opozarja na želje sv. očeta, naj je praznujemo veselo, pa pred vsem moramo gledati na to, da se bo vsak izmed nas potrudil oživeti in vresničiti v sebi Frančiškov zgled, da bomo živa podoba njegova.

Slednjič pa pravi, naj vsi z veseljem delamo na to, da bomo gojili in pospeševali veliko in častljivo družino frančiškanskega tretjega reda.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

Premišljevanje.

V. Izgovori in ugovori proti premišljevanju.

saka dobra stvar ima svoje nasprotnike; tudi premišljevanje ni brez njih. Pri nobeni drugi pobožni vaji ni toliko izgovorov in ugovorov kakor tu.

1. Nekateri pravijo, da premišljevanje ni za svetne ljudi, to da je kvečjemu za redovne osebe in duhovnike. Prazen izgovor! Ali človek, ki mej svetom živi, nima duše, katero je treba izpopolniti in rešiti? Sme li človek v svetu ynemar puščati svojo notranjost. Ali niso svetni ljudje še veliko bolj izpostavljeni skušnjavam, grešnim priložnostim in nevarnostim? — Če kedo trdi, da je premišljevanje le za samostanske ljudi, ne pa obenem za svetne duhovnike in druge ljudi, je ravno tako, kakor če bi trdil, da zdravila niso za bolne, mariveč za zdrave ljudi.

2. Drugi ugovarjajo, da ni časa za premišljevanje, da imajo preveč drugega dela. — Bodimo odkriti in priznajmo, da nam tudi pri najboljsežniših opravilih nekaj časa le ostane, katerega saj deloma lahko posvetimo premišljevanju. Sploh pa pomislimo, da ima človek za vse čas: za delo, zabavo, razvedrilo, strasti in greh, zakaj bi ga pa takrat ne imel, ko gre za najnujnejše opravilo, — za večno zveličanje? Prav zato premišluj, ker imaš dosti skrbi, da te nadležne skrbi kje ne zazibljejo v smrtno spanje! (Prim. Huguet: Vollkh. in B. str. 283).

3. Zopet drugi se izgovarjajo, češ, da se v premišljevanju samo dolgočasijo, in da premišljevanje ni drugega ko izguba časa: Premišljevanje prejde, ne da bi se mogel zbrati in ravno pri njem se mi vsiljuje največ tujih misli. Recimo, da je tako, kaj potem? Naša dolžnost je prizadevati si za zbranost, bojevati se proti raztresenosti in krotiti svojo bujno posvetno domišljijo. Če si v tem pomanjkljiv, potem se pritožuj nad lastno brezbriznostjo in bodi uverjen, da pred Bogom nisi izgovorjen, če ti tudi drugače rad odpusti tvojo raztresenost, ki prihaja iz slabosti duha. Če pa prihaja raztresenost brez naše krivde, potem vztrajajmo, če ne bi delali v premišljevanju drugega, kakor da se vojskujemo proti raztresenosti, je tako premišljevanje že zaslužljivo in dobro. — Pa praviš, da ostane tvoje srce suho in se ti zdi, kakor bi hotel pritrkati vodo iz skale. Vse to te ne sme odvrniti od premišljevanja. Bog hoče, da si stanoviten in zvest v tej bogoljubni vaji, in če drugega dobička ne boš imel od svojega premišljevanja, je že samo tako mrtvenje ali zatajevanje, da se siliš premišljevat, velik dobiček.

4. Še en ugovor je, ki navidezno še najbolj drži, a v resnici je tudi ta nedostaten. Mnogi, včasih prav pobožni so mnenja, da je zanje premišljevanje pretežko, preveč visoko in utrudljivo. Vsi ti izgovori so le prazen strah. — Pomisli, dragi bravec, kolikokrat si že poslušal pridige. Če si v mislih spremljal pridigarja, kaj si opazil? Govornik je najprej tvojemu spominu predložil kako resnico in jo opisal. Potem jo je podprl z izreki sv. pisma, svetih očetov in drugih veljavnih mož, večkrat tudi s kakimi zgledi, da bi tako pridobil za resnico tvoj razum. Slednjič je začel mehčati tvojo voljo in je skušal z raznimi nagibi in čustvi pridobiti tvoje srce, da bi se vnelo za dotično resnico. In če si ti pri tem napravil trdni sklep, tako živeti, kaker te dotična resnica uči, tedaj je pridiga pri tebi dosegla svoj namen.

Nekaj podobnega se vrši pri premišljevanju, samo da je tu vse bolj enostavno in lahko. Če si ob koncu premišljevanja odločen svoje življenje vravnati po tem, kar si v premišljevanju za dobro spoznal, si dosegel namen premišljevanja.

Za umnega človeka ni nič bolj naravno, kaker premišljevat tisto, kar je zanj važno. Ali ne razmišlja trgovec o svoji kupčiji? — In še kako! — Oni, ki ima obravnavo pri sodišču — o kako misli na sredstva, da bi pravdo dobil? Popotnik premišljuje pot, ki jo ima napraviti, stariši na otroke, kako jih bodo oskrbeli itd. Zakaj ne bi tudi mi, umna bitja, mislili na najvažniše, katero nas čaka, — na srečno ali nesrečno večnost?

Vsak pameten človek premišljuje: preprost rokodelec in kmet rabi pri svojih opravkih tri dušne sile: spomin, razum in voljo. Z veliko vnemo si predstavlja svoje delo in skuša izslediti vsa sredstva, ki bi utegnila delo pospešiti ali ovirati; slednjič pride do sklepa: to moram storiti in to opustiti, če hočem, da se bo delo obneslo. Glej, ti možje dobro premišljujejo in pričakujejo iz svojega premišljevanja veliko korist. Če je torej premišljevanje tako lahko, kedar gre za zemeljsko blaginjo, potem nam tudi ne sme biti pretežavno, kedar gre za dušno spopolnjenje.

Pa boš rekel: Ne vem, kaj naj premišlujem? Čudno tako vprašanje! Katóličan si in poleg tega morebiti še tretjerednik in si o verskih resnicah dobro podučen. Saj vedno slišiš Jezusove nauke s pridiznice, hodil si v cerkev in v šolo h krščanskemu nauku, bral si že veliko tacihi reči, zlasti v Cvetju, katekizem ti je več ali manj v spominu, ravno tako zgodbe sv. pisma in sv. evangelija, sedaj pa praviš, da ne veš, kaj bi premišljeval.

Ni znala brati, pa je vendar dobro premišljevala.

Ženica, ki ni znala brati, je vendar hodila v cerkev s knjigo v roki. Prišavši na svoje mesto v cerkvi je knjigo odprla. Nekateri, ki so vedeli, da starka ne zna brati, so se temu čudili. Ona je pa rekla: „Vi ne morete brati iz moje knjige, kaker tudi jaz ne iz vaše.“ Ljudje so hoteli videti njeno knjigo, pokazala jim jo je; imela je le štiri liste. Prvi list je bil bel; ob njem je premišljevala nedolžnost Jezusa Kr. in njegove presvete Matere in je objokovala svojo izgubljeno nedolžnost. Drugi list je bil erdeč; ob tem

je premišljevala Gospodovo trpljenje. Tretji list je bil črn, pri njem se je spominjala peklenske teme; četrti list je pa bil pozlačen in tu je premišljevala nebeško blaženost. (Richter's Goldgrube I. B. 73.)

Tudi tvoje premišljevanje more biti čisto preprosto, na bukvice ali brez bukvic, bolj ali manj učeno, glavno je, da imaš dobro voljo in kmalu boš znal premišljevati.

VI. Način premišljevanja.

Kaker se telesna hrana pripravlja in zavživa na različne načine, tako se premišljevanje, ki je duhovna hrana duše, more opravljati na več načinov. Te načine premišljevanja so sestavili razni svetniki: sv. Bonaventura in sv. Peter iz Aljkantare oba iz frančiškega reda; svoj način ima sv. Ignacij iz Lojole, sv. Frančišek Saleški in sv. Alfonz Ligvorij. Po teh možeh se tudi načini premišljevanja imenujejo: način ali metoda sv. Bonaventura, sv. Petra iz Aljkantare, sv. Alfonza, sv. Ignacija, sv. Fr. Saleškega.

Kaker pa telesna jed enemu bolj diši na umeten način pripravljena, drugi ima raje bolj preprosto, tretji zopet hoče drugače kuhano, tako ugaja tudi način premišljevanja enemu bolj sv. Bonaventura, drugemu sv. Ignacija, tretji bo hvalil sv. Alfonza, četrti bo izvolil sv. Fr. Saleškega, petemu bo pa najbolj všeč sv. Pet. Aljkantarski. Bistvo je pri vseh isto: pri vseh se premišljuje, vsi iščejo isti cilj, napredek v duhovnem življenju. Po katerem potu ali načinu pride kedo prej do cilja t. j. do popolne ljubezni do Boga, tisti način je zanj najboljši. Če jih hoče več priti v določen kraj, se bo eden poslužil zrakoplova, drugi se bo peljal v avtu, tretji zapreže konjička, četrti jo bo pa peš mahnil čez hrib. Vsi pridejo do cilja.

Najbolj varno hodi pešec in pride gotovo do cilja, četudi ne tako hitro ko avtomobilist. Če kedo nima zrakoplova ali avto ali ju voditi ne zna, bo izbral ali kočijo ali pešpot, samo da dospe v kraj, kamer je namenjen. — Ako se kedo ne more vspeti do visokih misli in se ne zna globoko zamisliti, ker mu manjka znanja ali časa, ta naj ostane pri najbolj priprostem načinu premišljevanja, ker bo le po tem načinu prišel do popolnosti.

Eden najbolj priprostih načinov je način ali metoda sv. Petra Aljkantarskega in sv. Alfonza Ligvorija. O načinih premišljevanja je naš list že več napisal (VII. tečaj). V tej razpravi hočemo posebej pisati o načinu premišljevanja po sv. P. Aljkantarskemu, zato ker je ta način zelo dober in za večino naših bravcev skorej gotovo najbolj primeren. Ne trdimo pa, da morate vsi ravno na ta način premišljevati; če je kedo vaje premišljevati po kakem drugem priznanem načinu, naj ostane pri njem. Pristavimo pa, da se mora tisti, ki hoče premišljevati, ozirati na gotova pravila, držati se mora gotovega načina, da se navadi redno in prav premišljevati t. j. on mora metodično postopati. Pri premišljevanju brez kakega načina šviga duh brez pravega smotra semtertja; neodločen je, kako premišljevanje začeti, nadaljevati in končati. Kedor tako premišljuje, oropa samega sebe bogatih sadov dobro vredenega premišljevanja.

Način premišljevanja po sv. Petru Aljkantarskemu.

Sv. Peter Aljk. deli celo premišljevanje v šest delov: a) priprava, b) branje, c) razmišljanje t. j. delovanje spomina, razuma in volje, d) zahvala, e) darovanje, f) prošnja.

a) Priprava.

Premišljevanje je molitev; zato je treba nanje pripraviti se. Sv. Peter Aljk. terja za pripravo sledeče:

Izberi si pripraven kraj; zaznamuj se sè znamenjem sv. križa, zberi svojega duha.

1. Če klečiš, stojiš ali sediš, vedno kleči, stoj ali sedi tako, kaker je dostojno za Boga; celi čas ostani in živi v pričujočnosti božji.

2. Pred jutranjim premišljevanjem obudi kesanje in žalost nad grehi kaker pred spovedjo; pred večernim premišljevanjem izprašaj svojo vest o vseh mislih, besedah in delih čez dan, o vseh opuščenjih v molitvi in pobožnih vajah, posebej pa o svojem zadnjem premišljevanju. Nad storjenimi pogreški in pomanjkljivostmi obudi kesanje.

3. Prosi Boga za milost, da bi mogel prejeti iz premišljevanja kak poseben sad. V ta namen lahko opraviš sledečo (ali kako drugo) molitev: „Moj Bog, verujem, da si povsod pričujoč, posebno pa tukaj. Nisem vreden sedaj častiti te. Zaradi svojih grehov bi moral že davno goreti v peklu. Odpusti mi moje grehe! Vse obžalujem, studim in sovražim. Nebeški Oče! Iz ljubezni do Jezusa in Marije, angelja variha in sv. o. Franciška, mi pomagaj, da to premišljevanje ne bo brez sadu in koristi.“ Očenaš, zdravamar. in apostolska vera.

b) Branje.

Po ti kratki pripravi odpri knjigo, ki jo rabiš za premišljevanje.

Pri branju se drži sledečega navodila:

Brati ne smeš prehitro, ampak premišljeno, pazljivo, mirno in ne predolgo. Če te od tistega, kar bereš, kaj bolj gane, se pri tem malo delj časa pomudi.

Svetnik pravi: „Pripravi naj sledi branje tiste skrivnosti, ki ima biti predmet premišljevanja.“ Branja se moramo poslužiti zlasti spočetka, dokler še nismo sè vstrajno vajo tako daleč prišli, da moremo tudi brez knjige premišljevat. Pa tudi, če se je kedo na premišljevanje že navadil, je dobro, da se poslužuje kake premišljevalne knjige, ki se ozira na naše razmere in stvarino premišljevanja določa in vrejuje. Na tak način se zavarujemo, da ne iščemo še le, kaj bi premišljevali, ali da bi kar nekaj poljubnega pobrali, ali si tudi izbirali po lastni volji, kar nam bi ravno takrat ugajalo. Zato je bolje, da nam knjiga kaže spored premišljevanj, drugače se rado zgodi, da se izogibamo neprijetnim premišljevanjem, ki so našemu nagnenju in slabostim neprijetna. Ako zadenemo pri branju na kaj tacega, kar bolj posega v naše življenje, postojmo nekoliko, pomislimo in vzbudimo kako pobožno čustvo, oziroma nagib. Če nas pri branju nadleguje razmišljenost in raztresenost,

jo premagujmo. Pri skušnjavah k raztresenosti se more branje s preišljevanjem združiti ali se pa nekoliko bolj zadržujemo pri branju. Bolje je pa, odločno boriti se zoper skušnjo, dokler raztresenost mine. Bog namreč take zmage z velikimi milostmi plačuje. — Če nas Duh božji navdihuje že pri branju, mu moramo slediti, moramo te navdihe sprejeti in smemo toliko časa ostati pri branju, dokler traja to izredno navdihovanje Sv. Duha.

c) Razmišljanje.

Da bote naslednje bolj in lažje razumeli, si zapomnite sledeče:

Tisto reč ali resnico, o kateri preišljujemo imenujemo predmet preišljevanja.

Če to reč lahko s čuti opazujemo ali gledamo ali slišimo ali otipamo, pravimo da je predmet preišljevanja čuten; če pa čuti ne morejo tiste resnice ali čednosti doseči, ampak jo more samo duša s svojim razumom opazovati, je predmet preišljevanja nadčuten.

1. Ako je predmet preišljevanja nekaj čutnega, si moramo stvar tako predstavljati, kaker da bi bili mi sami na kraju, kjer se je stvar dogodila, še bolje pa storimo, če si predstavljamo, da se dogodek vrši v našem srcu. Ako je predmet nadčuten, se poglobimo vanj s svojim razumom. Spomnimo se tega, kar smo ravnokar brali v naši preišljevalni knjigi in prevdarimo pazljivo vse posamezno.

2. Iz preišljevalnega predmeta je potem treba posneti nauk, ki ga moramo obrniti nase. Izprašamo se o svojem dosedanem vedenju do te resnice, obudimo kes nad spoznanimi pogrški in grehi in napravimo sklepe za nadaljno ravnanje in življenje.

Delo spomina. Spomin misli na prebrano stvarino in si jo predstavlja. Če je stvarina preišljevanja čuten predmet n. pr. „Jezusa križajo“, takrat si mislimo, da smo sami pričujoči na kraju tega strašnega dogodka, in da se vse skupaj vrši pred našimi očmi ali pa v našem srcu. Če je predmet preišljevanja nadčuten, n. pr. „usmiljenje božje“, potem se držimo tega, kar nam pripoveduje preišljevalna knjiga. Knjiga sama nam pomaga, da se poglobimo v dotično skrivnost. Ne pozabimo pa pri delovanju spomina in domišljije na čustva in nagibe, ki se lahko mimogrede obujajo pri vsakem delu preišljevanja. Sv. Peter Aljkantarski je mnenja, da je to zelo važno pri preišljevanju. Sv. Duh veje kjer hoče, posebno pa v duši, ki je sprejemljiva za njegove navdihe.

Delo razuma. Razum naj si prizadeva stvarino preišljevanja razmisлити. To delo razuma podpira in olajšuje preišljevalna knjiga. Knjiga pa ne pove vselej vsega. Zato se spomnimo pri tem tudi tistega, kar smo že kedaj sami slišali, brali, preišljevali o tem predmetu; spomnimo se lahko tudi na kak prikladni zgled, ki nam je znan iz zgodovine ali iz lastne skušnje. Priletni bodo našli teh dovolj, mlajši se morejo opirati na knjige in skušnje stariših.

Če je predmet premišljevanja čuten, (kak zgodovinski dogodek) se navadno razmišlja po vprašanjih: kedo? kaj? kje? s kakšnimi sredstvi? zakaj? kako? in keda? — se je to godilo. Treba je samo sebi v srcu odgovarjati na dana vprašanja, tu in tam vzbuditi kako čustvo ali nagib in delovanje razuma je končano.

Če je predmet premišljevanja nadčuten, hoče sv. Peter Aljkantarski naj ga obdelamo po vprašanjih: Kaj je bistvo? Katere so lastnosti? Kakšni so vzroki? in kateri so učinki premišljevanega predmeta? Kako se to približno godi, bosta pokazala ob koncu tega oddelka dva izpeljana zgleda t. j. dve izdelani premišljevanji.

Sv. Peter Aljk. svari pri delovanju razuma pred radovednostjo duha in neplodnostnim raziskovanjem. Premišljevat se ne pravi študirati ali sestavljati govore, predavanja in drugo. Namen premišljevanja je: Ogreti srce, pridobiti ga za dotično resnico ali čednost, ali pa ga odvrniti od greha in strasti — kakršen je predmet premišljevanja.

Več nego pri razmotrivanju z razumom, se je treba pomuditi pri nagibanju volje, čustev in sklepov; kaj nam pomagajo visoke misli, če pa srce ostane prazno? S preprostim srcem glejmo na božje resnice in jih skušajmo okušati.

3. Delovanje volje, — čustva, nagibi in sklepi.

Če smo tvarino premišljevanja dobro prebavili, nagiba razum voljo do tega, da življenje vravna po spoznani resnici. Prav to je pa jedro in sad vsega premišljevanja. Ne premišljujemo namreč za druge, ali zaradi užitka, mariveč zaradi koristi naše duše. Najvišji in zadnji namen premišljevanja je, prikrojiti svoje življenje po spoznani resnici. Iz dobrega premišljevanja moremo vedno izluščiti tudi dober sad, primeren nauk za življenje, ki ga pa mora premišljujoča duša obrniti vselej nase. Izprašati se mora, kakšno je njeno vedenje napram temu nauku v sedanjosti, kakšno je bilo v preteklosti in kakšno mora biti v prihodnosti.

Da se pa volja raje vpogne in oklene trdnih sklepov poboljšanja, je velikega pomena, da znamo prav izvabiti primerna čustva in nagibe. Sicer je dobro čustva in nagibe vzbujati v vsakem delu premišljevanja, vendar je njih pravo mesto pri nagibanju volje, da ž njihovo pomočjo laglje pridemo do trdnih sklepov.

Kaj so čustva in nagibi?

Kaker hitro človek kak predmet pogleda, ali se ga dotakne, se pojavi v njem neko čutno hotenje, tako da ima do tistega predmeta dopadajenje ali nedopadajenje, naklonjenost ali nenaklonjenost, hrepenenje ali stud, ljubezen ali mržnjo. Taki pojavi našega hotenja se imenujejo čustva (afekti). — Ako so taka čustva bolj raztegnjena, rekli bi, nekake goreče spodbude, ki nas nagibajo k dobremu in odvrčajo od hudega, jim pravimo nagibi. —

Polno čustev in nagibov imamo v srčnih zdihljajih, krajši vzbujajo čustva, daljši nagibe našega srca. Zato se pri premišljevanju jako radi po-

služujemo srčnih zdihljajev. Jako dobro storiš, če v „Cvetju“ tisti oddelek, o srčnih zdihljajih, še enkrat prebereš!

Pri premišljevanju nebes, občutimo veselje, pri premišljevanju pekla strah; čustvo veselja nas nagiba, da delamo dobro, čustvo strahu, da se varujemo hudega. Zato je važno, da poznamo različna čustva našega srca, da jih znamo po potrebi vzbujati in gojiti. Ni človeka brez čustev, in zato tudi ni težko izvabiti pri dobrem premišljevanju prikladna čustva.

Katera čustva so najbolj v rabi?

Vsa čustva se sučejo okoli treh božjih čednosti: vere, upanja in ljubezni.

1. Čustva vere so: češčenje, občudovanje, spoštovanje, prošnja, strmenje, molitev.

2. Čustva upanja so: zaupanje, hrepenenje, srčnost, podvzetnost; strah, obup.

3. Čustva ljubezni so: veselje, sočutje, usmiljenje, hvaležnost, zahvala, darovanje; sovraštvo, žalost, kesanje, stud, mržnja.

Nikaker se pa ne zahteva, da bi morali pri vsakem premišljevanju obuditi vsa ta čustva; dobro je pa, da jih poznamo, in da se bolj in bolj vanje poglobljamo.

Kedaj in kje naj vzbujamo čustva in nagibe?

Čustva in nagibe moremo vzbujati pri vsakem delu premišljevanja, vendar je pa najbolje vzbujati jih pri nagibanju volje na dobro ali če jo odvrčamo od slabega. Spomin in razum pripravljata na to, brez njih ni nobenega čustva. Čim bolj živahno je bilo delovanje spomina in razuma, tem boljša bodo čustva, ki se pri dobrem premišljevanju takorekoč sama iz sebe porajajo.

Kako naj čustva vzbujamo?

Sv. Peter Aljk. pravi, „da se pobožnost t. j. nagibi pobožnosti ne smejo izkresati sè silo. Napak bi bilo, ke bi kedo hotel pri premišljevanju Kristusovega trpljenja samega sebe geniti s prisiljeno žalostjo k sočutju in solzam. Pri takem ravnanju bi se srce preje osušilo kaker ogrelo.“ Tako siljenje bi moglo tudi škodovati živcem in možganom in bi utegnilo naseliti v dušo zoprnost do premišljevanja.

Pri obujanju čustev in nagibov bodimo tedaj previdni; velika sila nikjer ni mila, tako tudi tukaj ne; skrbimo raje za dobro premišljevanje in Bog sam bo obudil dobra čustva v nas.

(Dalje prih.)

Mali oficij blažene Device Marije.

(Razlaga.)

Tretji nokturn.

Psalm 95.

o pesem je pel kralj David pri slavnostnem prenešenju skrinje zaveze na sijonsko goro. Tudi pri posvečenju altarja in tempelja po rešitvi iz sužnjosti so to pesem ponovili.

Skrinjo zaveze so Izraeljci nosili v vojsko proti nasprotnikom, ki so bili navadno na čudovit način premagani. David gre po zmagi nad kananitskimi Jebuziti v procesiji na Sijon in prepeva ta psalm. Kljub te zgodovinske podlage psalma se vendar v mislih mudi pri Mesiju; zato ima psalm preroški značaj. Pevec spodbuja Izraeljce, potem pagane in nazadnje vse stvari, naj slavijo velikost božjega kraljestva in njega kralja.

Trikrat zapored spodbuja narod: „Pojte, prepevajte, pojte“; nekoliko pozneje pa zopet trikrat poziva: „Skazujte slavo“. Vsi rodovi morajo Gospoda slaviti, njemu v tempelju darovati ko Stvarniku, Gospodu in Sodniku. Vse dežele naj se tresejo pred njim, kaker so se tresli nasprotniki pred skrinjo zaveze. Proti koncu psalma pa obrača svoje misli na kralja Mesija: „recite narodom, da kraljuje Gospod.“ Ta bo prinesel mir; zato spodbuja nebo in zemljo k veselju; morje poziva naj se ziblje od radosti; livade in drevje naj se veseli Gospoda, „ki prihaja“, da bo svet rešil prekletstva, greha in njegovih nasledkov ter bo vse pravično sodil in vladal.

Priпев tega psalma nam pove, v kakih mislih naj ga molimo v malem oficiju: „po vsem svetu si sama zatrla vse krivovere“. Marija je „skrinja zaveze“, v kateri je prebivalo božanstvo druge božje osebe. Ta je v nji zatrla vse krive bogove in jo obvarovala vsakega greha (Brezmadežna). Prenos skrinje zaveze na goro Sijon je predpoda Marijinega vnebovzetja.

V Marijinih molitvah malega oficija nas ta psalm vabi, naj pojo slavo tudi nebeški kraljici vse stvari, vse dežele, nebo in zemlja, morje in livade in drevje v gozdu, cvetlice polja na njenih altarjih in kapelah, saj nam je ona posredovala zveličanje in rodila Odrešenika. Strašna je hudobnim duhovom, da bežijo že pred njenim imenom, kaker so bežali nasprotniki Izraelcev pred skrinjo zaveze. Ž njeno pomočjo in na njeno priprošnjo bomo zmagali vse verske dvojbe, vse skušnjave, vse krivoverce. Njen sin bo sodil vse narode, sodil bo pravično, obsodil krivico in laž brezbožnih, poplačal pa trpljenje po pravici.

Psalm 96.

Ta psalm popisuje v prvem delu božje varstvo nad Izraeljci v podobi sodbe, s katero je Bog sodil in kaznjeval njihove nasprotnike. Nadalje opisuje osramočenje malikovavcev in veselje pravičnih. Na to pa omenja dolžnosti Izraelcev za te dobrrote.

Da je Bog utrdil svoje kraljestvo mej narodom in mej pagani, to je svetovni dogodek, nad katerim naj se raduje Izraelj („zemlja se raduje“) in paganski narodi („otoki mnogi“). „Oblaki in tema krog njega“ značijo megleni steber v Erdečem morju in oblake in vihar na gori Sijon, ko je Bog dal zapovedi, ki so pravične. „Njegovi bliski“ t. j. bliski njegove jeze proti trdovratnim; „ko vosek se gore tope“ pomeni, da ginejo in se raztope pred Gospodovo močjo vse sovražne sile, vojske in upori . . . Proti koncu psalma je kratek nauk: Sovražite zlo (greh), pobožne („svojih svetih“) varuje Gospod in jim daje srečo in veselje („luč“).

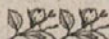
Kazni nad nasprotniki božjega kraljestva starega zakona so podoba poraza nad hudobnim duhom in protikrščanskimi sovražniki. Stolp Davidov in njegov kraljevi prestol je predpodoba D. M. Povsod kraljuje Gospod, najbolj pa v Mariji; zato je pa ona veselje zemlji, v strah pa peklu.

Sv. Pavel pravi o apostolih, da bodo angelje sodili. Koliko bolj bo Marija imela svojo oblast pri sodbi nad sovražniki svojega Sina. Ta sodba se vrši od prvega prihoda Jezusovega na zemljo do sodnjega dne in pogosto je pri nji posredovala Marija ko pomočnica kristijanov. Vsi Kristusovi nasprotniki so tudi nasprotniki Marijini; nad temi pa sodi Bog silno strogo, kaker je nasprotno zelo dober do Marijinih častivcev. Zato pa prosimo v pripevu tega psalma: „Stori me vrednega tebe hvaliti Devica presveta, daj mi moč zoper sovražnike svoje.“

Psalm 97.

Psalm je po vsebini in zahvali podoben ps. 95. Zahvalo za velike skazane dobrote obsega in vabi vse ljudi in celo naturo naj hvali Gospoda za skazane dobrote.

Na Mariji je tudi Bog storil velike reči: brezmadežnost, mati božja in vedno devica. To Marijino prednost devištva omenja tudi pripev ter zbuja zaupanje na njeno priprošnjo.

Ljubezen do Boga.

sa naša pobožnost in popolnost, vsa naša svetost in sreča obstoji v ljubezni. Zato pa tudi Jezus imenuje ljubezen prvo in poglavitno zapoved: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz celega svojega serca, iz vse duše in sè vso močjo in vsem mišljenjem, in svojega bližnjega kakor samega sebe“ (Luk. 10. 27).

Mi moramo Boga ljubiti ne samo zavoljo te zapovedi, ampak že po svoji naturi. Naše serce samo nas sili ljubiti tisto, kar je dobro, in v toliko, kolikor je dobro. Po svoji naturi ne moremo drugače. Še celo v grehu dela in išče človek le tisto, kar in kolikor si domišljava da je zanj dobro.

Mi moramo torej dobro ljubiti. Če pa ljubimo dobro že na nepopolnih stvareh, koliko moramo še le ljubiti Boga, ki je zgolj dobrota sama, prvo, najvišje, najpopolnše, največe dobro? Stvari imajo svoje nepopolnosti, so spremenljive, odvisne, razdeljive, napakam podvržene, časne, razpadljive in vender ljubimo nje zavoljo dobrega, ki je imajo v sebi — Bog je pa najvišja popolnost sama, nespremenljiva dobrota, neodvisen gospod, vir vse dobrote, brez napake, večni — pomislimo, kolike ljubezni je vredna ta neskončna popolnost, s kako neizmerno ljubeznijo smo dolžni ljubiti Boga!

Stvari imajo na sebi le nekaj dobrega, nekaj lepote, nekaj modrosti, nekaj svetosti, nekaj popolnosti, pa nas srce sili, natura naša priganja, da jih ljubimo zavoljo te malenkostne (relativne) lepote, modrosti, svetosti, popolnosti. Bog je pa cela in sama dobrota, neskončna mogočnost, največa lepota, najvišja modrost. Vse dobro, kar imajo stvari na sebi, imajo od Boga. Po njem, ž njim in v njem je vse, kar je. Pomislimo to in prevdarimo, kolike ljubezni mora biti vreden Bog. „Velik je Gospod in vreden najvišje hvale“ (Ps. 47. 1).

Če ljudje vejo za kako bogato osebo, za mogočnega kralja, vse storijo, da dosežejo milost pri njem, nobenega truda se ne strašijo, nobenih težav ne plašijo; potrudimo se tudi mi, da bomo v milosti pri najmogočnemu in najbogatejšemu Gospodu; ljubimo Boga sè vso ljubeznijo. On ni stvar, ampak je Bog, ni omejeno dobro, ampak neskončna dobrota, ni venljiva lepota, ampak neizmerna, večna, nedosegljiva lepota — lepota, dobrota, svetost, popolnost brez začetka in brez konca; on je vir, studenec vsega dobrega. Brez njega ni ničesar, v njem je vse. Zato piše sv. Pavel: „Iz njega, po njem in v njem je vse, njemu bodi slava vekomaj“ (Rim. 11. 36).

Vprašajmo svoje srce in preiščimo svojo ljubezen. Koliko smo ljubili Boga? Ali toliko, kolikor je vreden? O morebiti smo ga celo zapostavljali stvarem in te bolj ljubili ko Boga? Ali je imel morebiti kedaj Bog zadnje mesto v našem srcu? Odkod naša mrzlota, naša mlačnost? Sv. Janez Krizostom pravi: „zato je naša ljubezen do Boga tako slaba, ker nam vso moč jemlje ljubezen do drugih stvari.“ Bl. Jakop in sin sv. Frančiška, je premišljuje ljubezen božjo in mrzloto ljudi zaklical: „O ljubezni ne ljubimo!“ „Bog je ljubezen“, piše sv. Janez, — mi smo o tem prepričani — in vender smo to ljubezen premalo ljubili.

Po nauku sv. Ignacija obstoji ljubezen v tem, da izročita ljubeči ljubljenemu in ljubljen ljubečemu vse, kar imata in kar moreta izročiti. Iz tega se vidi, da je ljubezen delavna, kaker piše sv. Janez: „Otročiči ne ljubimo samo z besedo in jezikom, ampak v dejanju in resnici“. (I. 3. 18). Prava ljubezen se mora kazati v delih. In tako ljubezen v delih je pokazal Bog do ljudi na prav očiten način že v stvarjenju.

Ko bitje samo v sebi neskončno srečno Bog ni potreboval človeka, on ni zato prav nič bolj in nič manj srečen, če ga mi ljubimo ali ne, ali da bi storil srečne nas, zato zahteva, da ga ljubimo ter nas je od vekomaj izbral za predmet svoje ljubezni. Preden smo bili, nas je Bog že ljubil, preden je

vstvaril človeka, je mislil nanj in mu pripravil na zemlji zemeljski raj, v večnosti veselje v nebesih.

Preden je Bog poklical človeka na svet, je zemljo lepo vravnal. Vstvaril je svetlobo, da moremo gledati in občudovati dela božjih rok v naravi in iz vidnih stvari spoznavati nevidnega Boga. Pripravil je vse in vredil tako lepo, da pravi sv. pismo, da „je bilo dobro“. Za človeka je pripravil vode in suho zemljo, drevesa in rastline, zelišča in cvetlice, ribe in ptice, zverine in živali, sonce, luno in zvezde. Iv ko je vse pripravil, odločil je za človeka posebno lep kraj za njegovo bivališče: raj veselja in sreče. Bog je vse storil, kaker bi bil sam v svoji neskončni modrosti premišljeval in iskal sredstva, kako naj človeka bolj osreči. Po pravici trdi po preroku Jeremiju: „Z večno ljubeznijo sem te ljubil“ (31). — Treba je pa pomisliti pri tem, da zemlja ni več taka, kakršna je bila pred grehom. Lepa je še vedno, tako da se Jezus sam sklicuje na naravno lepoto stvarjenja: „Glejte lilije na polju ... rečem vam, da še Salomon v vsem svojem veličanstvu ni bil tako oblečen, ko njih ena“ (Mt. 6. 28). Lepa je natura, a vender omadeževana, od B. prekleta, po vesoljnem potopu spremenjena, po naši hudobiji poslabšana. Še sedaj je stvarjenje krasno, lepo, občudovanja vredno, kako lepo, krasno, veličanstveno je bilo še le pred grehom! Psaljmist poje: „Nebo pripoveduje veličanstvo božje in nebes oznanja dela njegovih rok. Dan kliče dnevu besedo in noč daje noči na znanje. Ni govor tak in niso besede, da bi se ne slišali njih glasovi. V vesoljni svet sega njihov glas in na konec zemeljske krogelje njih besede“ (18). Če hočemo torej vedeti, koliko nas je ljubil Bog, ozrimo se na nebo in slehrna zvezda ti kliče: Zavoljo tebe sem tu, vprašaj cvetlico, zakaj tako lepo cvete, ptico, zakaj tako krasno prepeva? Ribe v vodi, črvič na zemlji, zverine v gozdu, trava na polju, cela narava nam oznanja neprenehoma božjo ljubezen do nas. Zato pravi Psaljmist: „Veličanstvena so tvoja dela Gospod. Če z vse globoke so misli tvoje. (Le) nespametnež ne spozna in neumnež ne ume tega“ (Ps. 91. 5. 6).

Ko je dobri Bog pripravil zemljo za bivališče človekovo in uredil zemeljski raj po svoji neskončni modrosti, je šel na najimenitniši delo v celem stvarjenju. Dosedaj je govoril „bodi“, v tem trenutku se pa takorekoč posvetujejo tri božje osebe, kako in kakšnega naj ustvarijo človeka ter sklenejo: „Naredimo človeka po svoji podobi“. In Bog ustvari človeško truplo iz ilovice tedaj še neomadeževane zemlje ter vdihne temu truplu svojo lastno podobo, neumrljivo dušo. Kako lepa in dragocena, plemenita in vzvišena je ta!

Tako vzvišenega, nad vse stvari povzdignjenega, srečnega človeka je Bog postavil v veselje zemeljskega raja in tudi hotel, naj vživa to veselje in srečo ves človeški rod nekaj časa na zemlji, potem naj se pa preseli brez trpljenja in bridkosti, brez bolečin in smrti z dušo in s telesom v nebesa. Tako je hotel Bog v svoji neizmierni ljubezni do nas. To je bilo po človeško rečeno prvo dejanje velikih dobrot, neskončne ljubezni, neštetilnih milosti, nepopisljivih prednosti, katere je podelila neizrekljiva ljubezen božja

ljudem. Merimo to ljubezen, štejmo milosti, precenimo dobrote, pa jih premeriti, prešteti, preceniti ne moremo, ampak nam je treba le s hvaležnosti in ljubezni polnim srcem zdihniti: „Bog je ljubezen!“

Če gremo dalje, kako Bog svet ohranja, moramo zopet reči: „Bog je ljubezen!“ On bi bil po vsi pravici mogel svet po prvem grehu zavreči in vničiti, kakor je zavrgel angelje po prvem le v mislih storjenem grehu, pa tega ni storil — zakaj? „Bog je ljubezen!“ Bog ni dolžan obdrževati lepi red v stvarjenju, pač pa bi mogel dopustiti zavoljo naših hudobij, naj popadajo zvezde na zemljo in jo pokončajo, mogel bi poslati vode, naj svet potopijo, mogel bi zapovedati naturi, naj se človeku upre, mogel bi nam odreči hrano in pijačo in vse potrebno. Zakaj tega ne stori? Zopet se glasi odgovor: „Bog je ljubezen!“ Da! Bog je ljubezen, ker nas kljub naše nehvaležnosti še trpi, še ohranja, in nam vrhu tega daje vse v obilnosti. Vse nam glasno govori: „Bog je ljubezen!“

Kaj pa sledi iz tega? Nič drugega ko to, da moramo mi to neizmerno, nerazumljivo, neskončno ljubezen ljubiti, da se njemu darujemo in izročimo sè vsem, kar smo in kar imamo. Njemu mora biti posvečena vsaka minuta, sleherni trenutek našega življenja, vse dušne zmožnosti, vse telesne moči.

Poglejmo pa, ali smo mu to ljubezen vračali? Ali smo ljubili Boga ne samo z besedo, ampak tudi v delih? Ali smo rabili svoj razum v to, da bi Boga vedno bolj spoznavali? Ali smo dobro ne le želeli, ampak tudi hoteli? Ali smo radi mislili na Boga? Ali smo v vsem iskali božjo čast ali morebiti svojo?

Zakaj moramo Boga ljubiti, vemo dobro. On je vreden vse ljubezni že sam na sebi, ker je neskončna dobrotà, vreden je vse naše ljubezni, ker nam je dal in storil za nas vse. Od tega pa moramo sklepati, da Bog od nas po pravici zahteva: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz celega svojega srca, iz vse duše in sè vso močjo.“

Postojmo malo pri teh besedah in pogledjmo kaj se pravi Boga ljubiti iz celega srca. — V sv. pismu in tudi v navadnem govorjenju velja srce za sedež ljubezni. Bog je vsadil v naše srce nekako nenasitljivo hrepenenje po božji ljubezni. Nobeno svetno bogastvo, nobena še tako velika čast, nobeno veselje, nobena druga ljubezen je nasititi in zadovoljiti ne more, ko edino le Bog. Brez Boga je srce žalostno, prazno, zapuščeno, otožno, nemirno, če impa pa Boga, ima vse. „Bog moj, moje vse“, je ponavljal radostno sv. Frančišek. In sv. Avguštin piše: „Za se si nas ustvaril o Gospod, in nemirno je naše srce dokler ne počiva v tebi, o Bog“ (Conf. c. 1). Srce je ustvarjeno za ljubezen in brez ljubezni živeti ne more, kaker pravi sv. Tom (de dilect. Dei. 19): „Kakor je za ogenj naravno da gori, tako je naravno za srce, da gori od ljubezni. Življenje srca je ljubezen. Zato je nemogoče, da bi bilo srce, ki hoče živeti, brez ljubezni“. Ker je torej sedež ljubezni v srcu, zato je hoče imeti Bog za se: „Ljubi G. svojega Boga iz celega svojega srca“. Tako goreče želi Gospod ljubezen našega srca, da nam kliče: „Sin, daruj mi svoje srce“ (Preg. 23. 26).

Boga ljubiti od srca se pravi: ljubiti ga brez hinavščine, resnično, odkritosrčno, z veseljem. Ako pravim: iz srca mi je žal, iz srca me veseli, hočem reči, da je moja žalost ali veselje resnična, resna odkrita, brez vsake hinavščine. Isto velja, če pravim. Ljubim Boga iz srca. — Če pa ljubimo Boga iz srca, je treba iz njega vse odstraniti, kar je Bogu zoprno, in olepšati srce sè vsem, kar mu dopade. Greh in grešno nagnenje je treba odpraviti, čednosti pa vsaditi. Sv. Prosper piše: „Oni ljubijo Boga popolno, ki s tem, da hočejo kar Bog hoče in nočejo kar Bog noče, v noben greh ne privolijo in se trudijo čednosti ljubiti in jih pridobiti.“ (De vita contepl. II. 14). Boga iz srca ljubiti se torej pravi: slabo nagnenje, poželenje, vse grešno odstraniti, čednosti pa pridobivati.

Toda Bog zahteva ljubezen celega srca. Celo srce zahteva Gospod, vsa druga ljubezen do stvari, do sovražnikov mora prihajati zavoljo Boga. Vse moramo biti pripravljeni darovati iz ljubezni do Boga, tudi svoje življenje, kakor martniki. Kedor bi delil svoje srce in njega ljubezen, ta Boga ne ljubi iz celega srca. Seveda je nekaterim taka ljubezen nerazumljiva, a svetniki so jo dobro umeli. Sv. Bazilij pravi: „Neskončen je zaklad božje ljubezni, kedor jo ima, ta je bogat, kedor je nima, je ubog“ (In hex.) Sv. Avg. pravi vnet od ljubezni do Boga: „O Gospod, če bil jaz Bog in ti Avguštin, bi naredil sebe za Avguština in tebe za Boga.“ In sv. Terezija, svetnica seraf. ljubezni, zagotavlja: „O moj Bog! Da uživajo svetniki v nebesih večjo slavo in blaženost kaker jaz, to rada pripustim; ali da te ljubi katera stvar v nebesih in na zemlji bolj ko jaz, tega na večne čase ne dopustim.“

Kako je z ljubeznijo našega srca? Jezus pravi: „Kjer je vaš zaklad, tam bo tudi vaše srce“ (Luc. 12. 34). Ako si resnično prizadevam, da odpravim napake in pridobim čednosti, če na Boga obračam vse misli, želje, govorjenje in dela, če mi je Bog prvi povsod in nad vse, potem smem upati, da rastem v ljubezni do Boga, ako ne, imam še mnogo popraviti. V čem?

Pred vsem zahteva Bog ljubezen celega srca, toda zadovoljen s to še ni; zato pravi tudi: „Ljubi Gospoda, svojega Boga iz vse duše.“ Ljubezen srca je v resnici velika; podobna je močni, deroči reki, ki vse odstrani in poruši, kar jo ovira, pa ta ljubezen ni še popolna. Treba je, da jo vlada razum, da jo podpira spomin in določuje prosta volja. Le potem je ljubezen zaslužljiva, če se svojevoljno za njo odločimo. Spomin, pamet in volja so pa dušne zmožnosti in zato Bog zahteva: Ljubi Gospoda svojega Boga, iz vse duše.

Mi ljubimo Boga z razumom, če vse svoje misli, sodbe, spoznavanje na Boga obračamo; ljubimo ga sè spominom in domišljijo, če ju varujemo pred vsem, kar Bogu ne dopade, in radi mislimo na stvari, ki so Bogu dopadljive; če se radi vadimo v goreči molitvi, sv. premišljevanju in se pečemo sè svetno vednostjo le iz ljubezni do Boga; ljubimo ga sè svojo voljo, če hočemo, kar Bog hoče in nočemo, kar Bog noče in vse to hočemo in nočemo zato, ker Bog hoče ali noče.

Ali je tako vrejena naša ljubezen? Vseh pet telesnih čutov se duši vpira in jo morejo odvrniti od prave ljubezni, če jih ne mrtvimo; znotraj se vpira slabo nagnenje in razne strasti, treba jih je brzdati, da ne zatro plamena ljubezni do Boga, hudobni duhovi ne mirujejo, da bi pridobili dušo ž njenimi močmi za se in za greh, treba je mnogo moliti in biti vedno na straži, da nas ne premotijo. Vrh tega je pa po grehu še razum potemnjen, volja oslabela, natura popačena, in razni dejanjski ali osebni grehi, ki pogosto sovražnike naše duše podpirajo in ljubezen do Boga zatirajo in gase v naši duši. Treba je torej bojevati se, treba se je truditi, zatajevati, bežati, trpeti, treba se je darovati. Povdariti moramo, da je ta boj že ljubezen in sicer močna ljubezen, ki pelje k miru in k uživanju božje ljubezni. Zato piše Hugon od sv. Viktorja: „Ljubezen ozdravi dušo mlačnosti, izruje korenine vseh pregreh; ona je vir vseh čednosti. Ljubezen razsvetljuje dušo, očiščuje vest, razveseljuje duha, pokaže Boga. Duše, v kateri je ljubezen, ne prevzame noben napuh, ne vničuje nobena zavist ne razburi nobena jeza, ne trpinči nobena žalost, ne preslepi nobena lakomnost, ne onečisti nobena poželjivost; ona je vedno čista, vedno deviška, vedno mirna, vedno vesela.“

3. Darujmo tedaj Bogu ne le srca, ampak tudi dušo sè vsemi njenimi zmožnostmi, da bomo izpolnili zapoved: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse duše“. Še več zahteva Bog: „Ljubi Gospoda svojega Boga sè vso močjo.“

S temi besedami nam naznanja, da ga moramo ljubiti sè vsemi močmi svoje duše, se spominom, domišljijo, željami, hrepenenjem, z razumom in voljo; nadalje, da ga moramo ljubiti sè vsemi telesnimi močmi: s peterimi čuti in vsemi udi telesa, ljubezen mu moramo skazovati sè vsemi naturnimi in čeznaturnimi močmi milosti božje. Naša nadarjenost, naša srčnost v delu, opravljanje dušnega in telesnega dela, vse moramo rabiti v to, da Boga vedno bolj ljubimo. Zdravje in življenje, jed in pijača, počitek in delo, čast in veselje, služba in stan, višji in podložni, vsi ljudje, vse stvari, vse nas mora voditi k božji ljubezni.

Tako ljubezen Bog po pravici zahteva, ker je edino on naš Bog in vreden vse ljubezni. Če bi mi le eno svojo moč in zmožnost porabili v drug namen, ko v čast božjo, ali bi le eno osebo ali stvar ne ljubili za voljo Boga, ampak samo iz naturnih nagibov, potem ne ljubimo Boga sè vso močjo, ker bi ono stvar postavili za predmet svoje ljubezni namesto Boga. Vse mora biti v službi božje ljubezni. Zato piše sv. Pavelj: „Ali jeste ali pijete, ali kaj drugega delate, vse storite v čast božjo! (I. Kor. 10. 31).

Vprašajmo se sedaj: Ali naši ljubezni kaj manjka? Koliko? V čem? Kaj nam je še storiti, da bomo mogli reči: Moj Gospod in moj Bog, ljubim te iz celega srca, iz vse svoje duše, in vseh svojih moči?

Kedar bomo vneli v svojem srcu pravo ljubezen do Boga in jo vnetili, da bo gorela in plamtela, kakor pri služabnikih božjih, pri seraf očetu

sv. Frančišku in družih svetih sobratih in sosestrah, ki že bivajo v nebesih združeni z večno neskončno ljubeznijo, potem bomo tudi razumeli, kaj se pravi ljubiti Boga, potem se bomo prepričali, da vsa naša sreča in veselje, vsa zadovoljnost in blaženost obstoji le v ljubezni. Kedor ljubi Boga je srečen, kedor ga ne ljubi, je nesrečen. Najsrečniši je pa tisti, ki Boga najbolj ljubi.

P. MAVRICIJ O. CAP.

Ljubezen tretjerednikov do bližnjega.

(Vodilo II. 9).

se zapovedi redovnega vodila so važne in imenitne. Posebno važna in imenitna pa je zapoved 2. poglavja, kjer priporoča sv. Frančišek tisto čednost, katero je tudi Jezus Kristus najbolj priporočal in povdarjal, namreč ljubezen do bližnjega. Glasi se: „Skrbno naj gojijo blagovoljno ljubezen med seboj in do drugih“ (2. 9). S temi besedami hoče sv. Frančišek tretjerednike ogreti in navdušiti za ljubezen do bližnjega. Ker mu je mnogo na tem, da se njegovi duhovni otroci odlikujejo v tej čednosti, zato hočemo malo natančneje premisliti, zakaj so tretjeredniki dolžni gojiti blagovoljno ljubezen in kako naj jo gojijo.

1. Zakaj so dolžni gojiti ljubezen?

Najprej je vsak tretjerednik dolžan gojiti blagohotno ljubezen do bližnjega zaradi tega, ker je ljubezen bistveni znak vsakega tretjerednika. Kaker je božji Zveličar rekel, da spoznamo njegove učence po tem, da se med seboj ljubijo, tako spoznamo tudi dobre in prave tretjerednike po ljubezni do bližnjega. Jezus imenuje to čednost svojo zapoved; kedor hoče biti njegov pravi učenec, mora to zapoved natančno spolnjevati. Če hočejo tretjeredniki biti zares Jezusovi najboljši učenci, še ni zadosti, da nosijo škapulir in pas sv. Frančiška in opravljajo različne pobožne vaje, ampak se morajo pred vsem odlikovati v ljubezni do bližnjega.

Nadalje morajo tretjeredniki gojiti ljubezen zaradi tega, ker je ljubezen do Boga in do bližnjega podlaga in korenina kršč. popolnosti, po kateri so vsi tretjeredniki dolžni hrepeneti. Kedor v resnici ljubi Boga in svojega bližnjega, si bo gotovo prizadeval tudi za vse druge kršč. čednosti. Ljubezen druží vse čednosti, jih oživlja in jih neprenehoma hrani in krepi. Nič ni čudnega, da nas sv. Pavel opominja: „Predvsem pa imejte ljubezen, ki je vez popolnosti“ (Kol. 3, 14) in pravi, da je ljubezen središče in duša vsega kršč. življenja in da je brez nje vse drugo prazno in brez vrednosti. Brez

pomena za večnost so vsa zunanja dobra dela, brez notranje vrednosti so vse pobožne vaje, ako človek nima ljubezni do Boga in do bližnjega. Četudi bi vse premoženje in še celo svoje življenje dal za svojega bližnjega, pa zraven ne bi imel ljubezni, mu vse to nič ne pomaga in nič ne hasne. Ljubezen je kraljica vseh čednosti in zato najbolj potrebna. Če hočejo tretjeredniki napredovati v kršč. popolnosti in dospeti vsaj do neke stopinje svetosti, morajo na vsak način imeti ljubezen do bližnjega. Ta je začetek in konec kršč. popolnosti.

Slednjič morajo tretjeredniki gojiti blagohotno ljubezen tudi zato, ker z ljubeznijo lahko največ dobrega dosežemo. Tretji red hoče prenoviti človeško družbo in jo rešiti pred pogubo. Kedor pa hoče prenavljati ljudi in jih pridobiti za Kristusa, mora predvsem pridobiti njihovo zaupanje in njihovo naklonjenost, kar se pa da doseči edinole z nesebično in blagohotno ljubeznijo. Kristus in sv. Frančišek sta izkazovala ljudem nesebično in blagohotno ljubezen; tako sta si pridobila njihovo zaupanje in potem blagodejno uplivala na njihova srca. Tudi tretjeredniki bodo močno uplivali na ljudi in bodo storili mnogo za prenovitev človeških src in za zboljšanje sedanjih žalostnih razmer, ako bodo do vseh ljudi blagohotni, prijazni in ljubeznivi. Prijaznost in ljubeznivost delate čudeže. Kedor zna biti prijazen in ljubezniv, si najlažje pridobi srca ljudi in doseže največ uspehov.

2. Kako naj gojijo ljubezen.

Na vprašanje, kako naj tretjeredniki gojijo ljubezen, ni težko odgovoriti. Treba je bližnjega spoštovati, ž njim potrpeti, mu dobro hoteti in tudi dobro storiti, če je v potrebi.

Treba je torej bližnjega imeti v časti in ga ceniti. Pomisliti moramo, da je naš bližnji ustvarjen od Boga po podobi božji, odrešen po krvi Jezusa Kristusa in odločen za večno blaženost v nebesih. Ali bi bilo prav, če bi tretjerednik preziral in zaničeval tistega, katerega je Bog ustvaril po svoji podobi in ga sprejel za svojega otroka, za katerega je Jezus prelival svojo kri na Kalvariji in kateri bi naj nekoč z nami vred užival nebeško slavo? Če bi se vsak tretjerednik tega živo spominjal in tako mislil o svojem bližnjem, ga bo gotovo cenil in ljubil.

Prava ljubezen je združena tudi s potrpežljivostjo. Kedor ljubi bližnjega, prenaša potrpežljivo njegove slabosti, zmote in napake. Brez potrpežljivosti pa ni mogoče ohraniti ljubezni do bližnjega. Dokler bomo z bližnjim potrpežljivi, bomo ž njim tudi dobro izhajali in ž njim v ljubezni živeli. Če pa izgubimo potrpežljivost, je tudi ljubezni konec. Ker je potrpežljivost podlaga ljubezni do bližnjega, zato nas sv. Pavel opominja rekoč: „Drug drugega breme nosite, tako boste spolnili Kristusovo zapoved“ (Gal. 6, 2). Tretjeredniki morajo torej prav posebno paziti, da bodo sè svojim bližnjim kolikor mogoče potrpežljivi; le na ta način je mogoče z bližnjim živeti v ljubezni.

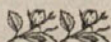
Resnični ljubezni pa še ni zadosti, da bližnjega spoštuje in ž njim potrpi, ampak mu tudi privošči vse najboljše, je torej dobrohotna. Dobrohot-

nost je sicer dandenes malo znana pri ljudeh, vendar jo tretjeredniki morajo gojiti, ker jim redovno vodilo izrecno nalaga, naj bo njihova ljubezen dobrohotna. Tretjeredniki morajo svojemu bližnjemu od srca privoščiti vse dobro za dušo in telo, za čas in večnost, ter se ž njim veseliti v sreči in ž njim žalovati v bridkosti, kaker svetuje sv. Pavel rekoč: „Veselite se z veselimi in žalujte se žalostnimi“ (Rimlj. 12, 9). Kedor bližnjemu res dobro hoče, ne bo nikedar njegovih napak raznašal, ampak ga bo ob vsaki priložnosti zagovarjal in opravičeval ter govoril o njem zmirom obzirno in prizanesljivo. Blager tretjeredniku, ki ima do svojega bližnjega dobrohotno srce.

Dobrovoljna ljubezen pa ne ostane omejena samo na srce, ampak se kaže tudi na zunaj in se razodeva v dejanju. Tretjerednik, ki ima v svojem srcu pravo ljubezen do bližnjega, mu v potrebi in stiski pomaga, kaker opominja sv. Janez: „Otročiči, ne ljubimo le z besedo in z jezikom, ampak v dejanju in resnici“ (1. Jan. 3, 18). Najbolj je seveda treba pomagati zapuščenim in stiskanim, sirotam in bolnikom, ker so ti najbolj potrebni pomoči in podpore. Najlepša in pred Bogom najbolj zaslužljiva je pa tista ljubezen, ki se razodeva v telesnih in duhovnih dobrih delih usmiljenja. Sv. Frančišek je dal v tem oziru krasen zgled. Z veliko požrtvovalnostjo se je zavzel za gobave, siromake in druge trpine. Pomagal in stregel jim je, kjerkoli je mogel. Največje veselje je občutil tedaj, kedar je storil svojemu bližnjemu kaj dobrega. Kaker sv. Frančišek, tako so se tudi njegovi duhovni otroci vedno odlikovali po dejanjski ljubezni do bližnjega. Kaker sv. Elizabeta Turingiska, sv. Elizabeta Portugaljska, sv. Ludovik, sv. Rok in mnogi drugi.

* * *

Mnogi so dandenes kristijani le po imenu, v resnici pa niso, ker ne spolnujejo prve in glavne Kristusove zapovedi, ki predpisuje ljubezen do Boga in do bližnjega. Tretjeredniki pa morajo biti kristijani v resnici. Zato naj gojijo pravo in resnično ljubezen do bližnjega. To zahteva od njih redovno vodilo, to so obljubili pri redovni obljubi. Ako se tretjerednik ne vadi v ljubezni do bližnjega, ni pravi tretjerednik, ker zanemarja svojo poglavitno dolžnost.

P. ALFONZ FURLAN.

Sv. Frančišek Asiški, zaščitnik sv. Marjete Alakok.

V katoliški Cerkvi je starodavna navada, da izbero za cerkve, mesta, trge, vasi in tudi dežele posebnega zaščitnika ali patrona, katerega posebej zelo častijo in ga pomoči prosijo. V srednjem veku so začeli tudi razni stanovi izbirati posamezne svetnike za svoje prošnjike pri Bogu. V domači cerkvi so svojemu patronu postavili kapelo ali vsaj altar, ter so dali napraviti tudi bandero s podobno svetnikovo. Mizarji so si izvolili sv. Jožefa, črevljarji sv. Krišpina, krojači sv. Janeza Krstnika, kmetje sv. Izidora, zidarji sv. Tadeja apostola, drugi

zopet druge. Ti so sami volili svoje patrone, sveti Marjeti Alakok, razširjevalki pobožnosti presv. Srca Jezusovega, je pa Jezusi izbral in določil patrona. Ta svetnica piše: „Na praznik sv. Frančiška leta 1686. mi je Gospod Jezus pokazal neprimerljivo slavo, katero uživa ta veliki svetnik v nebesih in mi je razodel njegovo mogočno priprošnjo, ki mu je dana v korist grešnikov, posebno pa še v korist padlih redovnega življenja. Potem mi je božji Ženin moje duše, dal sv. Frančiška za vodnika in patrona ko zagotovilo božje ljubezni, da me bo vodil v nadlogah in trpljenju, ki me bo zadelo.“ (L' Aureola serafica II. 407—408).

Kristus sam je tedaj dal sv. Marjeti Alakók za zaščitnika sv. Frančiška Asiškega. Zakaj ravno njega? Prevdarimo besede, katere je Kristus govoril sv. Marjeti Kortonski, ko je stopila v tretji red sv. Frančiška: „Posadil sem te, moja hči, na vrt moje ljubezni; zakaj tvoj blaženi oče, moj predragi Frančišek, ni imel v svojem srcu nobene druge reči, kakor mojo ljubezen. Toliko me je ljubil, da se nobeden ne more ž njim primerjati.“ (L' aureola serafica II. 400). Iz teh besed smemo sklepati, da je bil sv. Frančišek Marjeti dan za patrona zato, ker je sv. Frančišek med drugimi svetniki Jezusa najbolj ljubil. Zato ga imenujemo Serafinskega, ker je ko seraf ljubil Jezusa.

P. ADOLF ČADEŽ.

Spomini iz misijonskega življenja.

(Dalje.)

Iz Pireja v Napolj.

Ali veste, da izvršujejo kurjači pasivno rezistenco?“ mi pravi drugi dan pek na ladji, po rodu Poljak. Njegov brat je bil katoliški župnik in mu je večkrat pisal in ga prosil, naj bi pustil službo na ladji in se vrnil domov. Sprl se je bil namreč z domačimi in je šel na morje. Peku je bilo že davno žal, da je bil zapustil očetovo hišo, toda domov ni hotel iti. Njegov oče je bil, tako mi je pravil, pek v Berlinu. Da bi bil domov šel in ponižno rekel, kaker zgubljeni sin: „Oče, grešil sem zoper tebe in zoper domače in nisem več vreden tvoj sin imenovan biti,“ tega naš pek ni hotel storiti, tega se je sramoval njegov ponos.

„Dva sva Poljaka na ladji,“ mi je pravil; jaz in en strojnik. Ta mi je povedal, da izvršujejo kurjači pasivno rezistenco, to je, na videz delajo, kaker je predpisano. Ob uri hodijo pred peči, zalagajo jih s premogom, toda le na pol zato, je vedno premalo pare in stroj dela s komaj polovično močjo. Na deski pri stroju je napisano, da vozimo s polno paro, zato, da potniki na ladji ne zapazijo, da vozimo komaj po osem morskih milj na uro, mesto po

štirinajst. Priti bi morali iz Pireja v Napolj v štirih dneh, pa še v šestih ne bomo prišli. Ke bi potniki na ladji zvedeli, da štrajkajo kurjači, bi se začeli pritoževati še potniki in težave za kapitana bi bile še večje. Na videz je na ladji še vse mirno, v resnici pa mej mornarji vse vre. Večji del moštva je za kurjače, manjši pa za kapitana.“

„Zakaj pa štrajkate?“ sem ob priliki vprašal dva kurjača, ki sta po delu počivala in se z menoj razgovarjala.

„Plača je slaba in hrana nezadostna,“ mi odgovori eden, „s tem ni mogoče živeti. Vse, kar zaslužimo, gre za priboljšek pri hrani, nam pa nič ne ostane. Zraven tega smo še vsi bolehní od prenapornega dela in vsled grozne vročine. Na severu človek odpočije vsaj takrat, ko ni pred pečjo, tu v južnih krajih pa imamo radi vročine pekel pred pečjo, v postelji pa vice, počitka pa nikoli. Le pogledjte kakšne dobičke dela ta plovbena družba! Ladja je vsa preobložena, da se je bati da se potopi, mi pa imamo tako nizko plačo.“

„Kaj pa pravi kapitan, ko vidi, da štrajkate?“

„Nič ne pravi, le izgovarja se na direktorje v Hamburgu. Če bi pa sitnost sttesal, bi pa delo popolnoma ustavili in sicer tukoj sredi morja. Če bi nas pa dal zapreti, potem naj gre sam peči kurit. Sklenili smo, da bomo šli vsi kurjači v bolnišnico, ko bomo prišli v Napolj; ne moremo več zdržati.“

Ko sem šel po noči s poveljniškega mostu, sem vprašal kapitana, ko sva bila slučajno sama: „Ali res kurjači štrajkajo?“ „Res,“ mi odgovori kapitan. — „Kaj pa boste okrenili?“ „Za zdaj prav nič. Zdaj me imajo te kanaliije popolnoma v pesteh. Ko bomo pa prišli v Marsej, bom poslal prav vse nižje moštvo v Hamburg, ne le kurjače, temuč prav vse mornarje, ker so vsi sporazumljeni med seboj.“ — „Zakaj pa jih ne odpustite?“ „Če odpustim teh dvanajst kurjačev, izbruhne že jutri splošni štrajk vseh kurjačev v Hamburgu, ker so vsi v zvezi. Še te moram poslati v Hamburg na stroške družbe.“ — „Na ta način bodo pa zmagali kurjači, ki štrajkajo?“ „Ne bodo. Ko bodo prišli v Hamburg, bo že družba poskrbela, da ne bodo kmalu nastavljeni. Čakali bodo brez dela in brez plačila več tednov, podpora od njihovega društva bo premajhina in ko bodo zadosti lačni, bodo šli zopet na delo. Drugače si ne moremo pomagati.“

Da mislijo kurjači v Napelju uteči v bolnišnico, tega kapitan še ni vedel in mu tega tudi jaz nisem hotel povedati, ker se v ta boj nisem hotel vmešavati. Kasneje sem govoril o štrajku s strojnikom, ki mi je bil ladjo razkazal. Tudi strojniki so držali s kurjači, toda le na tihem, ker se niso hoteli spreti s kapitanom in družbo. — Kjer ni krščanske ljubezni je pač težko zadovoljiti delavca in delodajalca.

Tiste dni smo nekega jutra zagledali pred seboj velikansko goro. V prvem trenutku sam sebi nisem mogel verjeti, da bi bilo to, kar sem pred seboj videl gora; mislil sem, da je le gost oblak.

„Kaj je to?“ sem vprašal enega izmed strojnikov, ki sem ga srečal.

„To je gora Etna na Siciliji,“ mi odgovori.

Po imenu sem Etno iz šole dobro poznal; da je pa tako velikanska, se mi še sanjalo ni. Za dobrih 400 metrov je višja od Triglava, izgleda pa

v resnici še mnogo večja, ker se dviga naravnost iz morja. Proti vrhu je pokrita z večnim snegom, če tudi leži v sredini Sredozemskega morja, kjer snega skorej ne poznajo. Etna ni samo visoka, temuč je velika na vse strani, to je dežela sama za se.

Ob vznožju Etne smo proti večeru zagledali prekrasno mesto Mesino, toda tukaj nismo obstali. Kedo bi bil takrat mislil, da bo to mesto čez dobro leto (1908) potres do tal razrušil in več ko stotisoč ljudi v par minutah pokončal.

Na to smo se peljali v mraku skozi svetovno znano morsko ožino mesinjsko med Italijo in Sicilijo.

„Danes po noči se bomo vozili mimo ognjenika Stromboli,“ mi pravi mimogrede kapitan, „danes ne smete pozabiti priti na poveljniški most. Stromboli letos neprenehoma ogenj bljuje, danes ga bomo videli prav lepo. Vozimo se kakih deset kilometrov daleč mimo njega. Noč bo zelo temna, ker ni lune, ogenj iz žrela se bo videl prav lepo. Po dnevu se vidi lepše gora, ki je zelo špičasta in se dviga sredi morja skorej tisoč metrov visoko, po noči pa se vidi lepše ogenj iz gore; po dnevu pa je videti le dim.“

Ta dan sem prišel na poveljniški most takoj zvečer, ko se je stemnilo, se tiho stisnil v svoj kot, da bi nobenega ne motil in da bi tudi drugi mene v miru pustili, ker od tod se je vsaka stvar dvakrat lepše videla, kaker od drugod.

Okrog desete ure smo že zapazili, da se je v daljavi na levici pokazal ogenj, kaker da bi bil kedo sputil raketo v zrak. V začetku smo le v daljših presledkih zapazili ogenj, koliker bolj smo se pa bližali, toliko bolj razločno smo ogenj videli in toliko višje v zrak so se vzpenjali plameni; vsaj meni se je tako zdelo. Okrog polnoči smo bili najbližje ognjenika. Ogenj se je prikazoval prav redno na vsaki dve minuti; vzdignil se je v daljavi približno tako visoko, kaker je visok velik cerkveni zvonik. V višavi se je ogenj razpršil in je padal v loku proti zemlji; nazadnje ga je bilo videti, kaker veliko metlo isker, ki se trgajo in padajo proti na vse strani. Koliker bolj smo se pa z ladjo oddaljevali, toliko nižji je bil videti ogenj; nazadnje smo ga le redko kedaj še videli in sicer samo takrat, kedar je ognjenik pogнал ogenj posebno visoko. Dima po noči radi teme ni bilo nič videti. Okrog druge ure po noči je Stromboli izginil izpred naših oči, zlasti še, ker se je nebo jelo oblačiti in se je bližalo slabo vreme.

Prav v kratkem času je nastala nevihta. Veter je pihal vedno močnejše, težke črne oblake sem bolj čutil kaker videl, tu pa tam se je zabliskalo in od zapada se je slišalo grmenje.

Pobral sem jo z mostu in šel v kabino. Tu sem skrbno zaprl malo okroglo okence in ga pritrdil z vijakom. Ladja se je močno zibala od leve na desno, kar je zelo neprijetno pri vožnji na morju. Če pride vihar od zadnjega konca ladje ali pa od spredaj, vihar ni tako neprijeten, če pa pride od strani in začne parobrod zibati, kaker zibajo otroke v zibki, je za ladjo nevarno. Tako so mi večkrat razlagali mornarji. Na atlantskem oceanu, to je na morju med Evropo in Ameriko, spremene večkrat tudi veliki paro-

brodi radi viharja, ki pride od strani, svojo smer tako, da obrnejo ladjo naravnost proti viharju, samo da ne pritiska na ladjo od strani, prav posebno še, če ladja žito vozi. Če ziblje vihar ladjo od strani, zleze žito počasi na eno stran, ladja se vedno bolj in bolj nagiba na težjo stran in sčasoma zajme vodo. Če vihar dolgo časa ne odneha, včasih traja cel teden, je ladja zgubljena.

Ko sem bil kabino dobro zaprl, sem se vlegel in prav dobro zaspal, kaker nekedaj Jona, ki je bežal pred Bogom. Vihar je razsajal, jaz sem pa spal. Ko se je dan naredil, se je parobrod močno zibal, v kabini je pa voda pluskala od ene strani na drugo. Valovi so bili zunaj ob steno. Okno v kabini je bilo pod morjem, kedarkoli se je ladja na to stran nagnila. Hotel sem iz postelje, pa je bila voda povsod več ko za ped visoko. Poiskal sem obuvalec in obleko, pa bilo je vse več ali manj mokro. Zunaj pa je še vedno grmelo, se bliskalo in dež je lil kaker iz škafa. Prav s težavo pridem na krov in se stisnem v kot, ki je bil pokrit in kjer je bilo že več ljudi nemške družine. Vsi so gledali žalostno okrog sebe in skrb se jim je brala na obrazih.

„Ali imate tudi vi vodo v kabinah?“ vprašam enega izmed njih.

„Pa še zelo veliko in še vedno raste. Pred eno uro se je prikazala, zdaj je je pa že toliko, da ne more nihče več notri biti. Najhujše pa je, ker žene stokajo, otroci pa vpijejo od strahu in ker so že lačni; na ladji pa radi viharja nič ne kuhajo. Kaj mislite, gospod pater, ali se bomo potopili?“

„Prav nič ne vem; čudno se mi le zdi, da imamo toliko vode po kabinah,“ mu odgovorim.

Mi smo bili na zadnjem koncu ladje, ljudje iz prvega razreda pa so bili na mestu bolj proti sredi ladje. Bili pa so tudi ti vsi na krovu in so se stiskali v pokritih prostorih kaker mi, ker po kabinah so tudi ti imeli vodo.

„Gospod pater,“ mi reče kapitan, ki je prišel pogledat, kako se nam godi, „pojdite z menoj v prvi razred, tam je več prostora na krovu.“

„Hvala lepa, gospod kapitan, ostal bom rajši tukaj na tem prostoru, saj slabo je povsod,“ mu odgovorim in stopim nekoliko korakov ž njim po ladji; hotel sem ga vprašati nekatere stvari, pa ne v navzočnosti drugih ljudi.

„Gospod kapitan, mu pravim, ali je zelo nevarno, ker imamo povsod vodo na ladji in ker še vedno narašča?“

„Prijetno že ni,“ mi odgovori, „nevarno je seveda tudi nekoliko, toda sile ni. Ta voda je od dežja, ker lije že šest ur, da je groza, toda v kratkem se bo vreme izboljšalo in v par urah bodo sesalne cevi vso vodo iz ladje izmetale.“

„Pa mi tudi tu pa tam morsko vodo zajamemo,“ mu rečem, „ker meče morje valove čez celo ladjo. Ladja je preveč naložena, saj komaj malo iz morja štrli. Ali ni to zelo nevarno?“

„Seveda je; pa kedo bo prazno ladjo po morju vozil. Če se potopi, se potopi. Vsaka ladja se enkrat potopi; le redko kedaj kak parobrod ljudje sami razbijejo, ker je predrag. Ladji je že namenjeno, da se enkrat potopi, kaker človeku, da enkrat umre. To je nam mornarjem že odločeno.“

„Gospod kapitan! Ali pa ni kaznjivo, če je ladja preveč naložena?“ —

„Kaj pa da je. Ali kedo se zato zmeni? Sicer je v vsaki luki oblast, ki mora paziti, da ladje niso preveč naložene, pa te oblasti se za to malo zmenijo. Nikoli ni slišati, da bi kakega kapitana obsodili, četudi pride pred sodišče: vsakega oprostijo, ker vsi kapitani tako delajo. Če bomo pa srečno prišli v Marsej, bomo imeli velik dobiček; vsi bodo veseli, posebno pa družba, da smo toliko blaga pripeljali. Za drugo pa se nihče ne zmeni. Kedar pa se bo Pera potopila, bo družba dobila svojo zavarovalnino in stvar bo tudi končana.“

Tako mi je sredi viharja razlagal kapitan, zamolčal je samo, da bo tudi on potegnil velike dobičke od blaga, če ga bo srečno pripeljal domov, ker ima pri tem od družbe svoje odstotke.

Vihar je razsajal dve noči in en dan. Na živež ni nihče mislil. Gledali smo samo morje, ki je divjalo; stiskali smo se po kotih na ladji, da smo se za silo branili dežja, v kabino ga ni šel nihče, ker ga je bilo vender le strah vode, ki je tam vedno višje in višje rastla. Ko je vihar ponehal, so sesalne cevi na paro v nekaj urah vso vodo izmetale, mornarji so ladjo pomili in oprali, sonce je zopet vroče posijalo in v par urah smo vsi na vihar pozabili.

Zvečer so me strojniki na večerjo povabili. Jedel sem in pil po pameti in potrebi, ker sem bil lačen in žejen; o drugih pa nočem povedati, kako so se držali. Le to povem, da drugi večer nisem več hotel sprejeti povabila, četudi so me prav lepo vabili.

Prej, ko sem mislil, smo prišli v Napolj, ki se je tudi meni dopadel bolj, ko vsa druga italijanska mesta in kjer sem se zadržal delj časa, kaker sem pa prvotno sklenil.

Napolj.

Tukaj človeku vse dopade, morje, lepa lega mesta, toplo sonce, cerkve, palače, muzeji, spominiki. Napolj je zelo staro mesto. Bilo je dolgo časa kraljevsko mesto in ima zato tudi mnogo znamenitosti. Nameraval sem ostati tu samo tri dni; ker se mi je pa zelo dopadlo in sem imel nekaj več časa, sem ostal osem dni. Od znamenitosti v mestu sem si ogledal samo nekatere.

Stopil sem pred vsem v cerkev sv. Januarija, škofa in martnika. Ta je znamenita radi čudeža, ki se v nji ponavlja vsako leto 19. septembra. Na god tega svetnika, ki je bil l. 305. zaradi sv. vere umorjen, postavijo na njegov altar glavo svetnikovo in steklenico, v kateri hranijo nekaj njegove strjene krvi. In glejte! Čez nekaj časa ta kri oživi, začne teči in kipeti, kaker da bi bila ravno takrat privrela iz žile tega svetnika. Slavnosti tega čudeža se vsako leto vdeleži celo mesto, duhovske in posvetne oblasti. Streli iz topov naznanjajo trenotek, ko se ta čudež obnavlja.

Pravijo pa, da morajo kako leto dolgo časa čakati, da se pojavi ta čudež, včasih po več ur, tako da postanejo vročekrvni Italijani že nestrpni v molitvah, da naglas svetnika nadlegujejo s prošnjami, in da kar vpijejo v cerkvi, naj že stori ta čudež, ki ga vsi nestrpno pričakujejo. Prigodilo se

je že celo, da so nekateri začeli svetnika celo preklinjati, ker se čudež le ni hotel pokazati.

Pogledal sem tudi svetovnoznani muzej, v katerem so razen drugih znamenitosti izkopnine iz Herkulana in Pompeja, dveh mest, katere je ognjenik Vezuvij v bližini Napolja, l. 79. po Kr. tako zasul, da skorej dva tisoč let ni bilo ne duha ne sluha o teh dveh mestih.

Vse dni, katere sem se mudil v Napolju, sem šel vsaki dan na električni voz in sicer tako, da sem se vsedel na voz v bližini glavnega kolodvora, ki je na enem koncu mesta in se peljal ob morju do drugega konca; tam sem se presedel in se peljal po drugi progi v polukrogu na višavah, ki oklepajo mesto, zopet nazaj na glavni kolodvor. Na ta način sem imel pol pota pred seboj najlepši del mesta, ki leži ob morju, kjer so največje stavbe, palače, gledišča, bančna poslopja, razni nasadi in obširno пристanišče za ladje. V drugi polovici vožnje sem gledal z višave na celo mesto in na morje, ki je ležalo kaker na dlani pred menoj in vse to brez nadležnega vodnika in brez dragega voznika. Sedel sem mirno v električnem vozu, ki je bil radi vročine na vse strani odprt in zaradi hitre vožnje na prijetnem prepihu. Za celo vožnjo sem plačal dvakrat za karto po pol italijanske lire in dvakrat po deset vinarjev sprevozniku, da me je med vožnjo v miru pustil. Za ta denar, za eno našo staro krono sem v dobri uri videl najpoprej mesto od blizu, na to pa od daleč in ob enem še celo okolico Napolja, morje in otoke pred mestom in ognjenik Vezuvij v daljavi.

To prijetno in ob enem ceno vožnjo sem napravil nekajkrat tudi zvečer. Podnevi je bila vožnja lepa radi razgleda, zvečer pa prekrasna radi razsvetljave mesta in pristanišča. Ko pa sem se nekoč zvečer vozil po navadni poti, sem imel strašno smolo.

Bilo je okrog osme ure zvečer, ko naš električni voz naenkrat obstane. V prvem trenutku smo vsi v vozu mislili, da je električna postaja. Ko se pa voz le ne premakne, začnemo drug drugega izpraševati, zakaj ne gremo naprej. Ker so bili vsi zapustili voz, sem ga tudi jaz.

„Zakaj voz ne gre naprej?“ vprašam sprevoznika.

„Ker je premalo prometa,“ mi odgovori.

„V našem vozu nas bilo je pet, pa ste vstavili voz.“

— „Pa so prazni drugi vozovi, ki vozijo na tej dolgi progi nad mestom. Družba včasih zvečer na tej progi še za elektriko ne zasluži in zato vožnjo ustavi.“ Tako mi razlaga sprevoznik.

„Kaj pa boste zdaj storili?“ ga vprašam dalje.

„Čakali bomo do enajste ure, ker do takrat bi morali voziti. Takrat bo zopet električni tok odprt, da bomo vozove čez noč v shrambe spravili.“

— No, to je za me lepa stvar — si mislim.

Ura je osem zvečer, ob devetih bi moral biti zadnji čas doma, do samostana je pa peš nad dve uri.

Hitro stopim k vozniku, ki je stal v bližini in ga vprašam, koliko bi zahteval, da me pelje na glavni kolodvor, ki je v bližini samostana.

„Deset lir,“ odvrne voznik. —

Obrnem se na policaja, ki je imel službo na tej cesti in ga vprašam, katero pot moram ubrati, da bom prišel na glavni kolodvor. Prijazno mi pokaže pot, jaz pa grem dalje.

Hodil sem iz ulice v ulico, iz ceste na cesto. Na koncu vsake ulice in ali ceste sem vpraševal ljudi brez razločka, kateregakoli sem dobil: „Po kateri ulici naj grem, da bom prišel na glavni kolodvor?“ Kolikor bolj kasno po noči je bilo in koliker bolj proti sredini mesta sem šel, toliko več ljudi je bilo na cestah, ker se v Napolju začne pravo življenje na ulici še le zvečer.

Kogarkoli sem nagovoril, vsakedo je bil postrežljiv in ljudje se niso prav nič čudili, da tavam po noči po mestu, ker so me že po govoru spoznali, da sem tujec in so vedeli takoj, da sem se bil zgubil v mestu.

Prišel sem na najbolj živo cesto v Napolju, to je na toledsko cesto. (Via Toledo) ki so jo kasneje prekrstili v rimsko (Via Roma). Živa je bila tako, da sem mislil, da sem zopet v Carigradu v mesecu Ramadanu po noči na cesti. Tudi tukaj so na ulici jedli, pili in peli. Tudi jaz sem bil že lačen in žejen. Na nekem prostoru na ulici so prodajali kuhane makarone in cela truma ljudi jih je stojè jedla. Pristopil sem tudi jaz in sem dobil za mali denar lep krožnik makaronov in še kozarec vina. — Po dolgem tavanju sem prišel v samostan okrog enajste ure.

Drugi dan je bilo prvo, da sem se pri predstojniku opravičil, zakaj sem tako pozno domov prišel. „To se človeku v Napolju lahko prigodi,“ mi odgovori predstojnik. „Samo brez večerje ste bili.“ „O, ne,“ mu odgovorim; „večerjal sem makarone na ulici.“ — „Prav ste naredili,“ mi pravi, „ker doma bi bili dobili samo radič, košček kruha in kupico vina.“

To smo namreč imeli za večerjo vseh osem dni, kar sem bil v Napolju. In v samostanu so mi rekli: „Pri nas se dobro živi, imamo kruh vsaki dan.“ Italijani so sicer zmeren, pač pa ne preveč delaven narod.

Ko sem prišel v Napolj, sem imel sè seboj nekaj za pot potrebnih stvari. Na nabrežju je stal mlad človek z rokami v žepih. Zdel se mi je ko človek, ki čaka, da bi komu bil za nosača. Rečem mu prijazno: „Prosim, ali bi nesli tole prtljago z menoj v samostan, ki je v bližini glavnega kolodvora?“ On se pa odreže: „Danes ne delam več.“ „Zakaj pa danes ne delate več?“ ga radovedno dalje vprašam. — „Danes sem že jedel makarone, več pa ne potrebujem,“ se je glasil kratek odgovor.

Taki so ti ljudje v južni Italiji. Zebe jih ne, ker so vedno na soncu, postelje ne potrebujejo, ker spè kar na ulici, strehe iščejo samo v dežju, če se vsuje, za živež pa potrebujejo prav malo — čemu bi tudi veliko delali? Pač pa radi kaj vkraadejo, ker za to ni treba veliko truda. In v tem oziru je Napolj na glasu. Posebno nevarno je na električni železnici, zlasti še pri vstopu in odhodu.

Da me niso okradli, sem imel sè seboj samo par grošev. Da me niso pri kupovanju osleparili, sem dal denar menjati le v samostanu, ker pri menjavanju na cesti dobiš pogosto nazaj slab, ponarejen ali pa tak denar, ki ni več v rabi.

Vezuvij¹⁾.

Četrty dan bivanja v Napolju sem ogledoval prekrasno kraljevo cerkev, ki leži nasproti nekedanje kraljeve palače. Če se prav spominjam, je bila ta cerkev posvečena sv. Frančišku Ksav., zdaj pa ne služi več v cerkvene namene, ker se je država polastila. Cerkev je popolni posnetek Panteona, negdanjega paganskega tempeljna v sedaj krščanskem Rimu, samo, da je par metrov manjša, ko ta tempelj. Cerkev je okrogla in ima samo eno okroglo okno vrhu kupole, ki razsvetljuje čarobno in enakomerno vse prostore. Da je cerkev še bolj svetla, je bogato pozlačena. Nobena cerkev mi še ni bolj dopadla, ko ravno ta. Ko jo zvedavo ogledujem, me nenadoma nagovorijo moji znanci z ladje, ruski Nemci, s katerimi sem se vozil iz Carigrada v Napolj.

„Gospod pater, pojdite z nami na Vezuvij. Mi imamo sicer vodnika, ali ta zna prav malo nemški in se ž njim ne razumemo, vi pa dobro laški govorite.“ Malo se zamislim ter odgovorim: „Bi že šel, ali obisk Vezuvija je za me predrag, menda stane okrog petdeset lir.“ „Bomo že mi plačali, samo pojdite z nami,“ pravijo oni.

„Tega pa zopet ne sprejemem, ker bi bil preveč odvisen. Naredimo tako, če ste zadovoljni: Vožnjo za se bom plačal sam, vse drugo t. j. vodnike in druge slučajne izdatke plačate pa Vi. Izgovorim si pa, da se smem vrniti, kedar bom hotel.“ — S tem predlogom so bili vsi zadovoljni.

Dogovorili smo se, da bomo odrinili takoj drugi dan, v soboto 1. septembra z električno železnico ob osmi uri. Jaz sem sicer silil, da bi odrinili ob šestih ali vsaj ob sedmih, pa Nemci pred osmo uro niso mogli od doma. Sklenili smo, da bomo šli po eni strani gori, po drugi pa doli in da bomo spotoma obiskali nazaj gredè mesto Pompej, ki so ga v novjšem času deloma izkopali.

Drugi dan smo bili ob določeni uri na železnici, ki vozi okrog Vezuvija. Bilo nas je šest, štirje Nemci, jaz in najeti italijanski vodnik.

Izstopili smo v kraju, ki se mu pravi „grški stolp“ (Torre del Greco), kar kaže, da so bili tukaj nekdanj Grki. Nekaj malega jih je še sedaj. V starih časih pa je bilo tod naseljenih mnogo Grkov. Ime Napolj (Neapolis) samo je Grško in pomeni Novomesto.

Iz tega kraja smo se nameravali peljati v električni železnici, ki pelje na vrh Vezuvija, toda železnica je bila ta čas razdrta radi izbruha ognjenika, ki je bil divjal na pomlad istega leta 1906. Vodnik je svetoval, naj jezdimo na konjih ali pa oslih, češ, da je peš hoditi prehudo. Ker jaz nisem hotel jezditi, so se tudi Nemci odločili, da bomo šli peš.

Začeli smo iti v hrib okrog devete ure. Dan je bil lep, pa vroč.

Vezuvij je visok nekaj nad 1200 metrov in se vzdiguje v višavo takoj iz morja. Lepo ga je videti iz daljave. Lepo je obraščen ves od nog do glave. Na vrhu se je iz njega kadilo, kaker iz dimnika železniškega stroja,

¹⁾ Pišemo Vezuvij in ne Vezuv, ker je bolje držati se oblike naroda, kjer kraj leži, kaker pa nemške oblike. Zato tudi pišemo Napolj, ne Neapelj. (Uredn.)

tu pa tam so se v dimu pokazale tudi iskre, prav tako kaker pri železniškem vlaku po noči. Ob vznožju Vezuvija je več malih mest, ki se naslanjajo na velikana, kaker ljudje na toplo peč po zimi. Ker je veliko toplote iz hriba od spodej in od vročega južnega sonca od zgoraj, raste okrog Vezuvija vse tako bujno, kaker v cvetličnjaku. Vrsti se vrt za vrtom, vsi polni pomaranč, limon, fig in drugega južnega sadja. Višje v hrib pa so prekrasni vinogradi. Vino, ki raste na pobočju Vezuvija, je svetovno znano in ga imenujejo Kristusove solze (Lagime Christi).

Ko smo šli v goro, so kmalu izginile hiše in vrtovi, ostali pa so vinogradi, vmes pa oljike, lorberi in fige. Vinska trta ni privezana na kolce, kaker pri nas, temuč je le močno obrezana, zato pa debela in nizka in se opira sama na se. Čez dobro uro smo prišli do prve lave, ki jo je bil Vezuvij izbruhal pred kakimi štirimi meseci.

Kaj pa je lava? Lava je žlindra, gosta tekočina, zemlja zmešana s pepelom in z drugimi črnimi snovmi, katere ognjeniki bruhajo iz sebe. Barve je popolnoma črne in je navidez, kaker na novo izorana črna zemlja. Lava teče ko potok in pokonča in požge vse, kar doseže. Včasih drvi s toliko hitrostjo, da ljudje komaj odnesejo življenje. Čez nekaj let pa lava razpade in nastane najbolj rodovitna zemlja.

Naša pot v hrib je bila le počasna. Poti ali steze ni bilo nobene. Hodili smo skozi vinograde, ki so bili že obrani in čez razne potoke že strjene lave, ki so bili tuptam do dvajset in še več metrov široki. Čutilo se je, da je bila lava še topla, toda, da bi bila še po štirih mesecih vroča, tega si nisem mogel misliti. Ko hitimo čez strjeno lavo, jo mimogredè z golo roko potipam, pa sem se tako opeknel, da sem opekline delj časa čutil. Da se mi niso naredili mehurji, sem preprečil samo s tem, da sem držal roko ped visoko nad vročo lavo.

Da je bila vročina neznosna, se ni čuditi, ker nas je lava grela od spodaj, sonce pa od zgoraj. Nemci so tarnali, kar je bilo le mogoče; nekateri so se hoteli že vrniti, pa so jih drugi zadržali. Mimo nas je večkrat pridrvil kak jezdec, ki je jahal v hrib, ali pa se je že vračal z Vezuvija.

Prišli smo bili do neke mlake. Nemci so se takoj pripravili, da bi bili pili; le z velikim prigovarjanjem sem jih odvrnil od tega nespametnega koraka. Ko pa smo prišli drugič do vode, ni pomagalo ne svarjenje pred nevarnostjo, ne tolažba, da bomo kmalu prišli do hiše, kjer bomo dobili jedi in pijače; eden izmed njih jo je pil rekoč: Če ne pijem, me bo gotovo konec, če pa pijem, še ni gotovo, da bom zbolel.

Čez dobre štiri ure smo prišli grozno zdelani do čedne male hiše skoraj na vrhu Vezuvija. Gostilni pravijo bela hiša (Casa bianca), ker je lepo pobeljena. Tukaj smo dobili pijače in jedi, četudi je bilo obojno zelo drago. Kupica vina, osminka litra je stala eno liro; v Napolju si dobil za ta denar ravno pet litrov vina. Enako draga je bila svinjina in kruh.

Ko smo se bili za drag denar okrepčali, smo hoteli iti pogledat v žrelo ognjenika t. j. v odprtino gore, toda vojaška straža, ki je bila razstavljena po gori, nas ni dalje pustila, ker še niso bila preiskana tla in še niso vedeli,

kje so odprtine pokrite s pepelom. Sploh pa tudi ni bilo mogoče veliko več naprej iti, ker se je iz žrela valil črn dim, ki nam je branil vsako pot proti žrelu. Lave pa Vezuvijski takrat ni bruhal, tudi podzemeljskega bobnenja ni bilo slišati, kaker se to večkrat opazuje. Z Vezuvijskega je prehrasen pogled na mesto na okolico, na morje in na otoke pred Napoljem.

Med tem, ko smo uživali razgled z Vezuva, je čas hitro tekkel; bližala se je že tretja ura popoldne. Rekel sem Nemcem: „Oprostite, jaz ne grem dalje v Pompej.“ —

„Zakaj pa ne?“ me vprašajo.

„Pomislite“, jim rečem. „Hodili smo v hrib več ko štiri ure in zdaj bo že kmalu tri. Kako daleč je do Pompeja, ne vem, toda gotovo je, da pred večerom ne bomo tam in po noči ne bodo nikogar več pustili v podzemeljsko mesto. Če pa nas noč prehiti na gori, smo na milost in nemilost izročeni tem-le vodnikom ali bolje rečeno tej-le sodrgi, ki se je počasi nabrala okrog nas. Vi ste v Napolju najeli samo enega vodnika, zdaj pa jih imamo kar šest, ki se nas drže, ko klopi in nam sledijo ko lovski psi divjačini. Ko smo šli v hrib, so bili vedno za nami. In vaš vodnik, ki je mej njimi, nas je vedno zadrževal, da ni treba tako hitro hoditi. Kaj nameravajo z nami, ne vem, toda slišal sem, da je eden izmed njih rekel: „Le bolj počasi, da bo prišla noč.“ Drugi izmed njih je pa pristavil: „Ti pač niso tako bogati, kaker oni, ki smo jih imeli pred štirinajstimi dnevi.“ Tako so govorili med seboj, ker ne vedo, da jih jaz razumem. Glejte, ti že premišljujejo, koliko denarja imate sè sabo. Od mene pač ne bodo mnogo dobili, ker nimam dosti, skorej nič razen življenja; pa tudi tega ne maram v nevarnost postavljati.“

„Kaj pa nameravajo z nami,“ vpraša eden izmed Nemcev.

„Tega niso na glas povedali. Rekli pa so, da je treba počakati noči. In vgibali so mej sabo, koliko denarja imate Vi v žepih. Tega bodo hoteli imeti in tega boste morali dati vi, ali radi ali neradi.“ — Kaj nam je storiti? —

„Jaz jo bom mahnil po gori doli, od koder smo prišli. Sonce je še visoko in morje se vidi pred nami. Steze sicer ni nobene, toda zajti ni mogoče, dokler je dan.“ Tako sem jim razložil svoj načrt. „Mi vsi gremo z Vami,“ so odgovorili vsi štirje kar naenkrat.

Več nisem govoril, ne premišljeval, temuč sem jo hitrih korakov mahnil naravnost navzdol, ne oziraje se ne na desno ne na levo, kaker da bi bil pot poznal že od mladih nog. Nemci, če tudi drugače precej obilni in nevkretni, so jo vdrli za menoj. Šli smo skozi vinograde, čez oljčne vrtove, čez lavo in preko obdelane in neobdelane zemlje vedno v eno smer naravnost proti morju navzdol. Nič več nismo gledali na Napolj na desno, ne na deželo na levo, ne na ognjenik gori za seboj, temuč samo na morje in na vznožje gore pred nami in na sonce na nebu, ki je hitelo proti zatonu, kaker mi proti kraju, od koder smo bili dopoldne prišli. Kar pa se je za nami godilo, ni mogoče popisati.

Prve pol ure druhal, ki se je bila okrog nas nabrala, ni spoznala, kaj nameravamo. Kmalu pa so začeli klicati za nami: „To ni prava pot v Pompej! Vi ne greste prav! Zašli bote! Bolj počasi! Kam se vam tako mudi! Kam drvite, norci!“

Ko smo zaslišali Italijane vpiti za nami, nam je njihovo vpitje še le pospešilo korake.

Ko je pa sodrga zapazila, da se za njo ne menimo več, da so izgubili vajeti iz rok, in da so jim všli bogati ptički, katere so že imeli takorekoč v pesteh, so začeli vpiti, rotiti se in preklinjati, da je bila groza. To nas je le podkurilo. Bežali smo ko splašeni konji. Vpitje, kletev, divja gonja za nami, mi ko preplašena divjačina v divjem teku pred njimi, to je bil pravi lov divjakov na omikane ljudi. Kaker pa smo mi bežali pred Italijani, tako je sonce bežalo pred nami. Ko smo prišli v vznožje gore, je bila že debela noč. O kako smo se oddehnili, ko smo zapazili v daljavi veliko luč električne železnice, ki se nam je bližala! Vlak je obstal tik pred nami in kar poskakali smo v vozove, druhal pa, ki se je za nami podila, je vlak zamudila.

„Hvala Bogu, všli smo jim!“ je zdihnil debel Nemec v vozu zraven mene. „Hvala Bogu, všli smo jim! sem ponovil tudi jaz. Pomislite, kako bi se bilo nam zdaj-le godilo, ko bi ne bili tako zelo bežali? Zavedli bi nas bili v samotne kraje, v sredo temne noči in storili bi bili z nami, karkoli bi bili hoteli.“ „Kaj pa naš vodnik, pravi Nemec, ki smo ga bili najeli?“ „Bodite brez skrbi, ta vas bo že jutri poiskal v vašem hotelu.“ Tako sem mu rekel in tako se je bilo tudi kasneje zgodilo.

Drugi dan zjutraj zgodaj je prišel eden Nemcev v samostan in me je prosil, naj bi šel obiskat v hotel, v katerem so se bili naselili, bolnega brata, ki je prejšnji dan na Vezuviju sparjeno vodo pil. Šel sem, četudi ni bil naše vere. Mej potjo sem spremljevalca vprašal, kakšno bolezen ima in če so že poklicali zdravnika. Povedal mi je, da je našel na sprijeni vodi.

Bolnika sem našel v popolni nezvesti.

Nazaj gredè sem videl v pristanišču našo ladjo Pero, ki je ondi stala že peti dan, namesto štiriindvajset ur; toraj so bili kurjači res odšli v bolnišnico.

Kasneje sem še parkrat obiskal bolnega Nemca v hotelu. Govoril sem tudi z njegovim zdravnikom, ki je rekel, da je bolnik nevarno bolan, da pa še ni zgubljeno vse upanje.

Čez par dni kasneje sem zapustil Napolj in se odpeljal v domovino.

Razgled po serafinskem svetu.

Več gospodov voditeljev in tudi par naših patrov, voditeljev tretjega reda še niso poslali podatkov za statistiko tretjega reda, za katere smo že dvakrat v Cv. prosili. — **Pošljite takoj na uredništvo Cvetja!** Predniki ali prednice, prosite v mojem imenu gospoda, naj takoj pošljejo, kar je zapisano in naprošeno v 3-4 zv. letošnjega Cvetja. Radi bi za sedemstoletnico imeli natančno število skupščin in živčih tretjerednikov v Sloveniji.

P. Salvator.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Neža Kralj svetim Antonu, Uršuli, Barbari za ozdravljene hude živčne bolezni in za dušni in telesni mir. Če bom uslišana obljubim javno zahvalo in dar za c. sv. Fr. — J. C. Jezusu, Mariji, sv. Frančišku, sv. Antonu, sk. Mali Tereziji za rešitev iz neke stiske, za spoznanje poklica, za preobrat duševnega življenja in za trdno zdravje svojih. Obljubi zahvalo in 10 lir za kruhe sv. Ant., če bo uslišana. — Močnik Frančiška svojo sorodnico za stanovitnost v poklicu. — Urednik vse dobrotnike nove cerkve sv. Fr. in vsa še neuslišana priporočila.

II. rajni udje skupščin:

1. **Ijubljanske:** Neža Žankar iz Trzina, Frančiška Breznik, Leop. Firnšus, Frančiška Marovt, Terez. Makše, Amalija Babin, Mar. Sterle, Roz. Štemplhar (nad 50 l. III. r.), Simon Tomažič, bivši odbornik, Marijana Kopač, Mar. Adamlje, Mar. Vidic, Mar. Jereb, Ivana Prek, Ana Jagodic, Ivana Sušnik.

2. **cerkljanske:** (Gorenjsko) Marijn. Čimžar, Urš. Černik.

3. **špitalske:** Aleš Drolc.

4. **okrožja: mariborskega:** Maribor: M. Bračko, A. Gorjup, Kuna Robič, Marjeta Škof, Helena Milnarč, Frančiška Url, Alojzija Pečar. — Cirkovce: Barbara Berglez. — Vurberg: Barbara Klemenčič. — Poljčane: Marija Mandl. — Ribnica: Mihael Mesiček, — Sv. Bolfenk na Kogu: Terezija Pevec. — Sv. Lovrenc n. Dr. p.: Matevž Černeušek, Neža Frank, Terezija Bogme, Jera Skledar. — Deutschlandsberg: Terezija Garnuš roj. Žunko.

5. **celjskega:** Loka pri Zid. m.: Helena Majcen. — Kostivneca: Mica Potočnik, Martin Erjavec, Uršula Zupanc. — Nova cerkev: Jera Zastanšek, Marija Gorenšek, Martin Golob. — Frankolovo: Mica Budič, Marija Medved. — Dramlje: Olga Podkrajšek, Frančiška podkrajšek. — Št. Rupert: Antonija Seme, Marija Zorko, Antonija Lešek. — Št. Ilj pri Velenju: Alojzija Drev. — Radeče: Karolina Oblak, Merija Tršek (60 let v redu). Neža Kukec. — Št. Jernej: Katarina Galuf. — Teharje: Marija Majoranc, Ana Ocvirk, Franc Vrečko, Ana Kajtnar. — Šmarje: Ema Arzenšek, Ema Zupanc. — Vitanje: Helena Rožar, Marija Banovšek. — Dolič: Jernej Podjavoršek, Helena Brodnik. — Št. Pavel: Terezija Sirk, Mica Strojanshek, Marija Trupej. — Celje: Neža Klinc, Marija Radej, Liza Kristan, Ana Kolenc, Roza Mjakar, Ema Vrečar, Antonija Klančnik. — Sv. Jošt na Kozjaku: Urša Pušnik. — Št. Jurij: Terezija Kaše, Blaž Mravljak. — Zibika: Marija Smole. — Kalobje: Katarina Podgoršek.

6. **škofjeloškega:** Šk. Loka: Gregor Čarman, Ivana Selak, Marija Kralj, Ana Potočnik, Elizabeta Stanonik, Marija Gašperšič, Ivana Hostnik, Katar. Ergasto, Katar. Pintar, Elizabeta Biček in Barbara Kržišnik. — Stara Loka: Antonija Pintar, Marija Porenta, Ivana Berčič, Elizabeta Pintar, Mina König, Marija Avbelj († na Ježici), Elizabeta Pivk, Marija Langerholc, Jerica Ravnikar, Marija Triller, Marija Jurčič. — Žabuica: Marija Hafner, Marija Tavčar. — Sora: Ana Cvajner, Lucija Bečan. — Reteče: Marija Križnar. Mavčiče: Ana Jezeršek iz Praš.

7. **novomeškega:** Filip Gabrijelčič, Ana Škedel, Fr. Šušteršič, Ana Kovačič.

Zahvala za uslišano molitev.

Zahvaljujejo se: V. M. sv. Tadeju za uslišano prošnjo. — S. V. iz Škofje Loke mali cvetki sv. Tereziji za ozdravljenje; zahvala je bila obljubljena. — I. Č. Mariji Pomočnici, sv. Jožefu, sv. Ant. Pad. in sv. Mali Tereziji za ozdravljenje trganja in otekline. — Trejvednica od Sv. Tr. sv. Frančišku, sv. Ant. Pad. in sv. Ter. od Deteta Jezusa zv. trojno zelo veliko milost: da je ozdravelo dekle nad leto bolno, za ozdravljenje noge neke druge osebe in da se je fant obrnil z grešne poti.

Natis dovolil: P. Regalat Čebulj, prov. — Vredil p. Salvator Zóbec v Ljubljani.

Tiskarna Ant. Slatnar v Kamniku.

Pod zastavo sv. Frančiška. V spomin sedme stoletnice Frančiškove smrti. Napisal P. Mavricij Teraš O. M. Cap. voditelj tretjega reda v Škofji Loki. Izdal in založil tretji red v Škofji Loki 1926. — Knjiga ima 100 strani in stane 10 Din. Dobite je lahko pri vratarju naših samostanov v Ljubljani in Mariboru in najbrže v Celju in Krškem v kapuc. samostanih. — Našim bralcem je vsebina knjige že znana vsaj po večini, ker je večina spisov že bila natisnjena v Cvetju zadnjih let, le da so v Cv. nekatere stvari malo drugače povedane ali besede drugače postavljene, tu v knjigi pa tako, kaker jih je pisatelj prvotno napisal. Vsebina in stvar je na obeh straneh ista.

Knjigo prav toplo priporočamo in želimo, da bi jo vsi Slovenci pre-mišljeno brali in se oklenili tretjega reda, saj je namen knjižice vse Slovence seznaniti s tretjim redom in jih vanj privabiti. Pa kaj je naša beseda in priporočilo? Bučec bron in doneč zvonec. — Knjižico so priporočili sami lavantinski knez in škof in ji želeli srečen pot po slovenski domovini, naj roma povsod in vabi može in žene, mladeniče in dekleta v tretji red sve-tega Frančiška.

Vinko Vodopivec, 12 Marijinih pesmi za mešani zbor, 1926, pro-daja Katol. knjigarna v Gorici. —

Marljivi skladatelj, župnik v Kronbergu pri Gorici, ie zopet izdal novo zbirko cerkvenih pesmi, ki je posvečena Kraljici Svetogorski. Spevi se delijo v a) Splošne Marijine, in v b) Majniške.

V teh skladbah je velika živahnost in sveža prostodušnost, ki se pri-klada južnemu narodu. Melodija lepo teče, glasovi se samostojno gibljejo, harmonija je zdrava. Ko je g. Dolinar ocenjeval Dr. Kimovčeve evharistične pesmi, je omenil, da včasih vendarle pokuka iz njih „gorenjski fant.“ Kaj bi rekel, če bi pregledal v tej zbirki št. 3, 9, 10? Iz njih pa gleda „goriški fant.“ G. skladatelj je šel do skrajne meje cerkvenosti, naprej pa naj nikar ne gre. Tudi naj ne rabi $12/8$ takt, ker to otežkoči učenje; saj se da $12/8$ de-liti v dvakrat $6/8$ ali štirikrat $3/8$. Na strani 8 štirikrat rabi sekvence; več kot trikrat ni lepo. Pesmi priporočamo. H.

Darovi.

Za novo cerkev sv. Frančiška v Šiški (v din.). Nabrali so: samost. Mar. Nazaret 1.487 75, p. Adolf v Aleksandriji 528 25, Mar. Mukanc 1643. žup. u. Vič 8 000, M. Jamnik 55, sam Marib. 132 50; — darovali so: ljubljanski tretjeredniki 8 900, g. italj. konzul 706 25, po 500: g. Schrey, Ign. Pelhan; č. g. kan. Lavrenčič 300, Fr. Košir 250, po 100: č. g. Hirsche, mons. Zupan, A. Jug; po 50: žup. u. Sela, žup. u. Bloke, M. Močnik, M. Florjan, K. Zarnik; tretji red sv. Mihael p. Pl 89, žup. u. Mengeš 122 75, A. Kante, 34, A. Miklavčič 31; po 25: č. g. J. Guzej, žup. u. Bolfank v Sl. g., M. Berložnik; po 10: č. g. I. Žust, Fr. Zver; po 15: U. Hovt, U. Žužek, M. Fitšnar; po 10: I. Hločun, č. g. A. Dolinar, V. Hram Mar.

Kresnik, Fr. Omerza, M. Presetnik, Mar. družba v Trstu 35 lir, s Koroškega 15 šilingov; tretji red v Mengšu 40, tretji red Kamnik 964, č. g. M. Saje 50, M. Jenčič 40, I. Jenko 100, N. Žibert 30, J. Jenčič 26, Hartman 33:50, K. Ležnar 10. Več nelmeeovanih večje in manjše zneske. Vsem Bog plačaj stotero! Dalje so darovali: g. svetnik Čede 100, Wagentruz 100 lir, Dobovišek Mih. 200, Jos. P. iz Amerike 444, Bokalič Mih 20, N. 1000 in več družin v dvorani p. S. Tretjer. Št. Lorenc na Dr. p. 150, Sela-Zagod. 21, g. Gužej J. 25.

Za franč. misijone; Grad Antonija 40, z Brezja 1 0, Pocular J. 25; v Nazaretu: Mar. Močnik nabrala 139:50, drugi darovali 170.

Za kruhe sv. Ant.: župni urad Čepklje na Gor. 30:50, Soteska pri Toplicah 200

Tretjeredne vaje za julij in avgust 1926.

Ljubljana: M. shod: 18. jul. in 15. avg. ob polu 5. uri pop.; za zadržane shod v juliju odpade, v avgustu bo 16. dne ob 5. zj. v dvorani. — **Poduk za novince:** 25. jul. in 22. avg. ob 4. pop. v dvorani. — **Odborna seja:** za moške na dan shodov ob 10 dop.; za ženske: obakrat po shodu. — **Maribor:** M. shod: 18. jul. in 15. avg. — **Sv. Trojica:** M. shod: 18. jul. in 15. avg. ob 2. pop. — **Novomesto:** M. shod: tretjo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop.; po shodu poduk za novince.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1926.

Julij.

Avgust.

1 Č		Presv. Kri	1 N		10. po bink. Vezi sv. Petra
2 P	V.O.	Marijino obiskanje	2 P	P.O.	Poreijunkula Sv. Alfonz
3 S	Čm.	Sv. Leon II. p.	3 T	Čm.	Najdenje sv. Štefana
4 N		6. pobink. Bl. Rajmund 3. r.	4 S		Sv. Dominik
5 P		Sv. Ciril in Metod. Sv. Ant. Mar.	5 Č		Sv. Marija Snežnica
6 T		Osmina sv. ap.	6 P		Spremenenje Gosp.
7 S		Molt. in sv. m. od dneva	7 S	P.O.	Bl. Agatangel in Kasijan. Sv. K.
8 Č	P.O.	Sv. Elizabeta Pörtgl. 3. r.	8 N		11. po bink.
9 P	P.O.	Sv. Nikolaj in tov. m. 1. r.	9 P		Bl. Jan., Vinc., Novelon Sv. R.
10 S	P.O.	Sv. Veronika 2. r.	10 T		Sv. Lavrencij, m.
11 N		7. po bink. Sv. Pij I. p.	11 S	Čm.	Bl. Ludovika 2. r.
12 P		Sv. Mohor in Fortunat	12 Č	VO.P.O.	Sv. Klara 2. r.
13 T	P.O.	Sv. Frančišek Solan 1. r.	13 P		Sv. Janez Vijanč, 3. r.
14 S	P.O.	Sv. Bonaventura c. uč. 1. r.	14 S	post.	Bl. Sankt in Franč. 1. 3. r.
15 Č		Presv. Grob. Sv. Henrik	15 N	VO.P.O.	Mar. vnebovzetje
16 P		Karmelska M. B. Sv. M. P.	16 P	P.O.	Sv. Joahim
17 S	Čm.	Sv. Aleš	17 T	P.O.	Sv. Rok 3. r. Sv. Hijacint
18 N		8. po bink. Sv. Kamil	18 S		Bl. Pavla 2. r. Sv. Agapit
19 P		Sv. Vincencij P.	19 Č	P.O.	Sv. Ludovik, šk. 1. r. *)
20 T		Sv. Jeron. Emlj Sv. Marjeta	20 P		Sv. Bernard
21 S		Bl. Angelina 3. r.	21 S		Sv. Ivana Fr.
22 Č	P.O.	Sv. Lavr. Br. 1. r. Sv. M. Magd.	22 N	VO.P.O.	13. po bink. Sedmero M. ves.
23 P		Sv. Apol nar, m.	23 P		Sv. Filip B.
24 S		Bl. Kunegunda 2. r. Krist.	24 T		Sv. Jernj ap.
25 N		9. po bink. Sv. Jakob, ap.	25 S	VO.P.O.	Sv. Ludovik kr. 3. r.
26 P	P.O.	Sv. Ana	26 Č	P.O.	Bi. Timot. in Bernard 1. r.
27 T	P.O.	Bl. Mar. Magdal. 2. r.	27 P		Sv. Jož. Kalasanc
28 S	Čm.	Sv. Nazarij, Celz. Vikt. Inoc.	28 S		Sv. Avguštín šk. c. uč.
29 Č	Čm.	Sv. Marta, Sv. Fel. in tov.	29 N		14. po bink. Obglavlji. sv. Jan.
30 P	Čm.	Bl. Simon, Peter, Arhang. 1. r.	30 P		Sv. Roza Lim.
31 S		Sv. Ignacij	31 T		Sv. Rajmund

*) Prvo nedeljo po prazniku sv. Ludovika t. j. 22. avg. začne šestnedeljska pobožnost, za katero dobiš vsako teh nedelj popolni odp. Glej „Zivlj. pot“ str. 248.